

PLENUM OKRAJNEGA ODBORA SZDL KOPER O POGLABLJANJU SAMOUPRAVE KRAJEVNIH SKUPNOSTI

TO JE DOLGOROČNA NALOGA KOMUN

Pretekli tork je predsedstvo OO SZDL Koper sklicalo plenum, na katerem so pregledali analizo krajevnih skupnosti v koprskem okraju. Analiza je rezultat večmesečnega dela komisije za družbeno upravljanje pri OO SZDL in vsebuje vrsto zanimivih podatkov o funkciji in kvaliteti samoupravnega dela 10 stanovanijskih in 18 krajevnih skupnosti. Člani plenuma in gostje so v obsežni razpravi vsestransko osvetlili vrsto pomanjkljivosti, ki ovirajo uspešnejši razvoj krajevnih skupnosti in v celoti potrdili neizogibno potrebo po nadaljnjem izpopolnjevanju in razvijanju vseh krajevnih samoupravnih oblik, ki lahko pozitivno vplivajo na družbeni standard prebivalstva, na smotnejše in učinkovitejše reševanje komunalnih vprašanj ter vseh dejavnosti, ki so kakorkoli povezane z vsakdanjim življenjem njenih članov.

Predsedstvo OO SZDL je povabilo na posvetovanje tudi zastopnike občinskih ljudskih odborov, vendar se z nekaj izjemami povabljeni niso odzvali, kar ponovno potrjuje že večkrat utemeljeno ugotovitev, da naši ljudski odbori še vedno podcenjujejo vlogo in naloge krajevnih samouprav. Praksa je pokazala — do podobnih ugotovitev so prišli tudi pri anketiranju krajevnih skupnosti — da je obseg delovanja krajevnih skupnosti močno podrejen materialnim pogojem, ki pa so žal danes takšni, da temeljito delo krajevnih samouprav vse preveč na trenutnih oziroma občinskih delovnih programih — največje gre za reševanje komunalnih vprašanj, medtem ko je vse ostalo — socialna in kulturna problematika, družabno življenje, razvoj servisov, ki bi lajšali vaščano življenje itd. — prepuščeno upravljanju in finansiranju iz občinskih sredstev, čestokrat po ključu, ki ne ustreza specifičnim potrebam in razvojni težnji te ali one krajevnih skupnosti.

Na plenumu so enotno zastopali stališče, da je vzporedno z zagotovitvijo boljše materialne osnove tesno povezano vprašanje prenosa kompetenc na krajevne skupnosti, kar na primer v piranski komuni in tudi ponekod drugod že postopoma uresničujejo. S poskusom petletnega načrtovanja so krajevni odbori v piranski komuni že nakazali potrebo posameznih področij. Pri tem so

odborniki krajevnih odborov dokazali, da so do potankosti seznanjeni z gospodarsko, socialno ter ostalo problematiko na področjih svojih krajevnih skupnosti, praksa pa je tudi pokazala, da znajo krajevnih skupnosti denar, ki jim je bil dodeljen, skrbno obračunati vsako naložbo z lastno udeležbo, največkrat v obliki prostovoljnega dela, tudi večkratno pomnožiti.

Dejstvo, da za sedaj pomankljivi zakonski predpisi ne dajejo krajevnim skupnostim pravne (Nadaljevanje na 6. strani)

UŠTANOVLJENA JE OKRAJNA ZVEZA ZDRUŽENJ BORCEV NOV

Na tradicijah osvobodilnega boja

V koprskem okraju je okrog 18.000 članov Zveze borcev, Zveze vojaških vojn invalidov in Zveze rezervnih oficirjev in podoficirjev — Skrb za človeka je osnovna naloga nove zveze — Seznanimo mladino s svetlimi tradicijami NOB in s pridobitvami naše revolucije

Minuli petek je bilo v Kopru zasedanje dosedanjih okrajnih odborov Zveze borcev NOV, Zveze vojaških vojn invalidov in Zveze oficirjev in podoficirjev, na katerem so podrobno razpravljali o delu teh organizacij v minulemu letu. Iz poročil, ki so jih delegati proučili že pred zasedanjem, lahko zaključimo, da so vse te borbene organizacije kljub šte-

vilnim objektivnim težavam v zadnjih mesecih napravile velik korak naprej v izpolnjevanju svojih nalog za izboljšanje ideološke, politične in strokovne vzgoje svojih članov ter za postopno reševanje njihovih življenjskih pogojev. Tako so poskrbele za znatno povečanje članstva teh organizacij, večjo strokovno izobrazbo in tudi boljše material-

ne pogoje tistim, ki so z utemeljeno dokumentacijo zahtevali priznanje delovne dobe.

Ko je bilo skupno zasedanje teh treh okrajnih odborov zaključeno in izglasovana razrešnica, ki je dala priznanje njihovemu dosedanjemu delu, je začela z delom ustanovna skupščina Zveze združenj borcev NOV okraja Koper. Le-to sestavljajo predstavniki vseh dosedanjih okrajnih forumov borbene organizacije pod vodstvom 17-članskega predsedstva in tričlanskega nadzornega odbora.

Referat o nalogah novoustanovljene zveze je prebral dosednji predsednik OO ZK v Luki-Koper Ivan Mavsar, ki je med drugim omenil potrebo po povečanju aktivnosti članov v utrjevanju delavskega samoupravljanja in družbenega upravljanja, po intenzivnejši ideološki politični ter strokovni vzgoji bivših borcev ter potrebo po povečanju skrbi družbe za izboljšanje ekonomskih pogojev nekaterih članov zveze. Omenil je tudi, da so še primeri, ko posamezniki ne znajo uveljav-

ljati svojih pravic v okviru zakonskih predpisov.

Številni delegati so v živahni razpravi izkristalizirali celo vrsto predlogov za delo novoustanovljene zveze in so priporočili predsedstvu, naj predvsem poveča skrb za čuvanje tradicij narodnoosvobodilne borbe in seznanjanju mladine z zgodovino NOB.

V razpravi so sodelovali tudi gosti, med katerimi so bili narodni heroj polkovnik Jože Ožbolt, predstavnik glavnega odbora ZB NOV Slovenije narodni heroj Franc Stadler-Pepe, tajnica okrajnega odbora ZB NOV Gorica Marinka Ribičič, sekretar okrajnega odbora SZDL Koper Miro Okretič, predsednik okrajnega sindikalnega sveta Franc Klobučar, tajnik OLO Koper Črtomir Kolenc in drugi. Številni izmed njih so v razpravi opozorili skupščino na velike naloge novoustanovljene zveze, posebno pa še člane na odnose do zveze, do skupnosti in na naloge, ki jih imajo v prepleti medsebojnih stikov na vseh toriščih dela, med katerim je najvažnejša vzgoja mladega rodu v duhu pridobitev NOB.

S PLENUMA OBČINSKEGA KOMITEJA ZK V POSTOJNI

Preobremenjenost s funkcijami

Plenum občinskega komiteja ZK v Postojni je prejšnji četrtek razpravljal o analizi letnih konferenc osnovnih organizacij, o programih dela posameznih komisij komiteja ter o drugih organizacijskih vprašanjih.

Plenum je na osnovi analize gradiva konferenc in številnih obiskov članov komiteja ugotovil, da so napravile nekatere osnovne organizacije ZK po III. plenumu pozitiven premik v izboljševanju vsebine in metod dela komunistov, da pa so hkrati v občini tudi takšne organizacije, ki se novemu delovnemu konceptu prilagajajo sila počasi, v čemer je treba iskati delni vzrok za počasno uveljavljanje pravičnejših oblik delitve in vzporedne demokratizacije odnosov, v neka-

terih podjetjih in ustanovah. Plenum je zato naglasil, da bodo morali člani komiteja posvetiti v bodoče največjo pozornost prav tem organizacijam.

Analiza gradiva konferenc je tudi pokazala, da so mnoge organizacije pristopile h kvalitetnejšemu kadrovanju. Nad polovico organizacij je svoja vodstva močno pomladila in povsem prenovila, opaziti pa je, da se pri tem zavestnem koraku ni dovolj pobrigala za razbremenitev komunistov, ki se nemočni razdajajo tudi petim, osim pa celo desetim in več funkcijam, kar pa neogibno vodi k polovičarskemu delu. Plenum je zato sklenil, da ta preč problem podrobno pretehtajo na skupnem sestanku vse kadrovske komisije v občini ter svojo bodočo politiko kadrovanja preorientirajo v smer, ki bo zagotavljala razumnejšo porazdelitev družbeno političnega dela.

Med načrti dela posameznih komisij Obk ZKS Postojna velja zlasti omeniti program dela komisije za vprašanja delitve ter upravljanja, ki se je zavzela za analitično spremljanje procesa praktičnega izpopolnjevanja gospodarskega sistema v komuni. S ciljem, da bi ta proces pospešili, bo komisija predložila prvo takšno analizo komiteju v razpravo že v kratkem. — (ma)

PREDVIDENI PRIHODI LADIJ V »LUKO KOPER«

4. 4. 1962 »SAVA« (FLRJ) pripelje žveplo iz Sicilije.
4. 4. 1962 »DANIELA« (Izrael) pripelje banane iz Haife.
6. 4. 1962 »BOKA« (FLRJ) pripelje kavo iz Kolumbije.
7. 4. 1962 »TACITO« (Italija) natovarja les v tranzitu za Tunis.
9. 4. 1962 »RISNIAK« (FLRJ) pripelje južno sadje iz Izraela.
9. in 10. 4. »BOVE« (FLRJ) natovarja generalni tovor za ZDA.
13. 4. 1962 »PLAVNIK« (FLRJ) pripelje južno sadje iz Izraela.
13. in 14. 4. 1962 »TRIGLAV« (FLRJ) pripelje poper iz Indije.

O AKTUALNIH NALOGAH SZDL IN SINDIKATOV

Ob volitvah delavskih svetov

Občinski odbor SZDL in občinski sindikalni svet v Sežani sta se na nedavnem posvetovanju seznanila z najaktualnejšimi nalogami ob volitvah v nove delavske svete in upravne odbore. Razprava o tem je nakazala več problemov. Tako ni mogoče trditi, da so se ekonomske enote v podjetjih povsem uveljavile. Marsikje so jih ustanovili samo zato, da bi zadostili formalnosti in splošnim stališčem. Ni torej čudno, da so pristojnosti proizvajalcev nekaterih enot zgolj deklarativne, brez konkretne vsebine in možnosti vplivanja na proizvodnjo in delitev dohodka. Razumljivo je, da je tem pojavom botrovala boja za volilno kadro, da ne bo mogel več odločati sam. Prišlo je tudi do pojava dvojnega merila v delitvi osebnih dohodkov — enim po delu, drugim pa zagotovljeni osebni dohodki.

Končno so se po živahni razpravi, v kateri so bili iznešeni mnogi primeri samovolje ter po kritični oceni dela nekaterih dosedanjih delavskih svetov in upravnih odborov podjetij, zedinili, naj bi se bodoči upravljalci prizadevali, da bi probleme podjetja reševali v interesu celotnega kolektiva in družbene skupnosti. O teh problemih razpravljajo te

dni bolj konkretno osnovne organizacije SZDL in sindikalne podružnice v podjetjih, ki se pripravljajo na volitve novih delavskih svetov in upravnih odborov. Doslej so v občini izvedli volitve v Tovarni pletenin, v podjetju »Tobak« in v Brivsko-frizerskem salonu v Sežani.

Z LETNE KONFERENCE OSNOVNE ORGANIZACIJE ZVEZE KOMUNISTOV V »LUKI KOPER«

Za mlačnost komunistov ni opravičila

Minuli ponedeljek so imeli komunisti osnovne organizacije ZK »Luka-Koper« letno konferenco, ki sta se med gosti udeležila tudi organizacijski sekretar OK ZK Koper Ivan Mavsar in sekretar Občinskega komiteja ZK Koper Zdravko Troha. Od skupnega števila 75 članov ZK se je zbralo na konferenci 42 komunistov, izmed katerih so izvolili 9-članski komitej, ki bo v bodoče povezoval in koordiniral delo sedmih osnovnih organizacijskih enot.

Konferenca komunistov koprškega pristanišča in vseh gospodarskih enot, ki pripadajo temu podjetju, kljub zanimivi razpravi ni bila odraz dinamičnega dela in programskih nalog Zveze komunistov, ki je posebno po III. plenumu OK ZK sprejela odgovorne naloge pri uresničevanju važnih idejnih smernic našega družbenološkega razvoja, nadaljnje demokratizacije upravljanja itd. Bolje povedano — komunisti koprškega pristanišča so pregledali predvsem dosežene in perspektivno zasnovane gospodarske naloge, kakršnih zahtevnost postavlja celotni kolektiv pred trdo preizkušnjo. Sicer se kolektiv pristanišča lahko postavlja s skoraj edinstveno dinamiko razvoja, o čemer smo že mnogo pisali, zato se bomo tokrat omejili zgolj na nekatere natančne probleme podjetja oziroma ekonomskih enot, kjer bodo komunisti morali v bodoče zastaviti več naporov, ker bi takšne težave lahko imele negativne posledice za celotni gospodarski razvoj pristanišča.

Tako v poročilu kot v razpravi je bilo mnogo govora o zapostavitvi strokovnega izobraževanja. Praksa sicer kaže, da so zavidljivi uspehi koprškega luskkega podjetja v veliki meri prav rezultat prizadevanja dela celotnega kolektiva, toda perspektivni razvoj luke in nenehno večanje obsega njene dejavnosti s številnimi stranskimi objekti in obrati lahko dobi najboljše zagotovilo napredka prav v večji doslednosti pri strokovnem izobraževanju.

Toda na konferenci so skoraj povsem pozabili na najbolj zanimivo področje idejne vzgoje članstva ZK. Kljub obilici dela, ki je v minulih mesecih terjalo zaradi velikega prometa v pristanišču skrajne napore kolektiva, je le težko razumeti, da se od 75 članov ZK ni vpisal v več črno politično šolo niti en kandidat. Posledice zapostavljanja idejne vzgoje se že kažejo v neustreznosti med člani posameznih ekonomskih enot, ki so sicer dobro zasnovane in imajo najširše pristojnosti, toda negativni

pojavi, kot so očitki, da delajo člani ene ekonomske enote za člane druge, utegneto močno razmajati sedanjo enotnost kolektiva.

Vpliv 75 članov ZK na nekaj manj kot 450-članski delovni kolektiv bi vsekakor moral biti bolj otipljiv tudi v prizadevanjih za kvaliteto dela. Toda vedno zopet ugotavljajo, da ob konicah, ko je v pristanišču največ dela, kvaliteta uslug znatno pade, in kar je najhuje — ljudje izgubljajo smisel za organizirano delo, ki je v normalnih pogojih najmočnejše orodje delavcev.

Na konferenci so obravnavali tudi poslanstvo luke glede na specifičnost njene vloge. Stalen stik delavcev s tujci nalaga kolektivu še posebno skrb, da dostojno zastopa lik našega delovnega človeka. Prav je, da so komunisti sprejeli med drugimi tudi nalogo večjega vzgojnega vpliva, nalogo, ki bo vzporedno z rastjo pristanišča vedno zahtevnejša.

Stanovajska graditev se bila prav tako predmet širše razprave. Znano je sicer, da je podjetje vložilo že mnogo sredstev v novogradnje in adaptacije, toda povsem upravičena je bila pripomba, da gradnja stanovanj je za strokovno moči, nekvantificirani delavci pa se še vedno v pretežni meri poslužujejo prevozov, kar pomeni velik izdelek tako za podjetje, kot za posameznike. Najhuje pa je to, da delavci zaradi odvisnosti od voznih redov avtobusov zapuščajo čestokrat delovišče sredi največjega dela. No, razprava je pokazala, da bo podjetje samo letos investiralo več kot 100 milijonov dinarjev za nova stanovanja in za adaptacije, vse pa kaže, da se bodo odločili tudi za montažne stanovanjske stavbe za svoje delavce oziroma je podjetje pripravljeno s krediti podpreti vse interese, ki se želijo s soudeležbo sredstev dokopati do lastnih stanovanj. Zal so tokrat ponovno ugotovili, da celo delavci, ki zaslužijo mesečno do 90 tisoč dinarjev, ne kažejo zanimanja za tako koristno naložbo. Na drugi strani pa se je boljda izrodilo tudi poslanstvo stanovanjske zadruge »Primorski dom«, kateri očitajo zapostavljanje interesov članstva oziroma

upravičencev v korist nečlanov, vendar se vse doslej še nihče ni potrudil, da bi proučil upravičenost teh očitkov.

Udeleženci konference so končno ugotovili, da je organizacijsko labilnost OO ZK v »Luki-Koper« pripisati tudi strukturi podjetja, sezonskemu značaju dela itd. Zato so komunisti razpravljali in sprejeli predlog, naj bi se osnovna organizacija razdelila na sedem samostojnih osnovnih organizacijskih enot v oddelkih in obratih pretovar, mehanična delavnica, splošno in lesno skladišče, sesalni bagar »Peter Klepek«, sesalni hladilnice, gradbeno skupnost in nadzor ter splošno službo. S takšno reorganizacijo bi po mnenju večine članstva dosegli med drugim tudi osnovni namen, da bi te majhne organizacijske enote v vsakdanji praksi samostojno in z večjo mero odgovornosti izpolnjevale svoje naloge, okrepili bi idejno enotnost stališč, bolj učinkovito izvajali program idejne vzgoje itd.

Udeležencem je govoril tudi sekretar Občinskega komiteja ZK Koper Zdravko Troha, ki je najprej nazorno orisal perspektivo gospodarstva v koprski komuni. Kljub pristanišču in pomorska dejavnost nedvomno v najkrajšem času postala najmočnejša gospodarska postavka. V zvezi s tem je nakazal odgovorne naloge kolektiva luskkega podjetja, kjer se morajo prav zaradi takšne perspektive komunisti z večjo doslednostjo posvetiti idejno-vzgojnemu delu in nalogam družbeno-ekonomskega razvoja pri nas. Zgolj simbolično, ne pa vsebinsko vsiljevanje dela organizacije ZK v koprskem pristanišču s smernicami III. plenuma je po njegovem mnenju prav posledica te pomanjkljivosti. Tovarš Troha je med drugim tudi dejal, da komunisti s preamajnim posluhom popularizirajo luko nazven in so čestokrat celo posredovalci neobjektivnih in nerealnih trditvev ter mnenj, kar odkriva tudi ozadje pridobitnosti, idejne neenotnosti in drugih negativnih pojavov, ki so končno v mnogih primerih posledica mlačnosti komunistov do dogajanja okrog sebe, za kar pa ni in ne more biti opravičila. (bb)

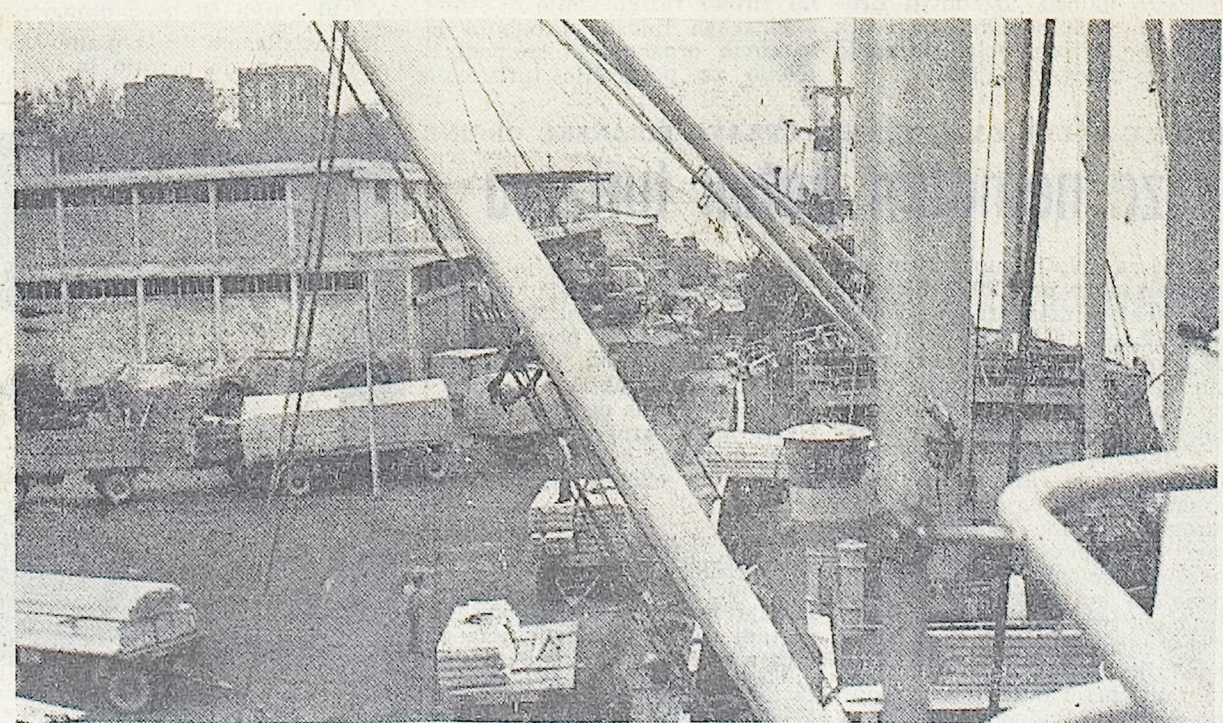
Naš ilirsko-bistriški pismonoša Prosen je bil včasih rudar v Kosezah. Kar zadeva osebne dohodke, bi včasih bil raje še vedno rudar. Vendar pa je vzljubil svoj poštarški poklic in bi ga zdaj ne hotel menjati, ker meni, da se bo vse drugo že še uredilo. Zgoraj v desnem kotu preberite več o njem in naročevanju na naš Jadran

Praznik mladih graditeljev

Vsako leto praznujemo 1. aprila Dan mladinskih delovnih brigad. Letos smo ga praznovali že šestnajstkrat in zabeležili, da je naša mladina v letih od 1946 do 1962 prispevala 35 milijonov delovnih ur s prostovoljnimi delom pri gradnji zelo pomembnih gospodarskih objektov, kot so železniške proge, med njimi Brčko-Banoviči, Samac-Sarajevo, veliki tovarniški objekti in sedaj gradnja Ceste bratstva in enotnosti. In tako kot v drugih krajih so minulo soboto tudi brigadirji koprškega okraja praznovali Dan mladinskih delovnih brigad naj-

prej na zborovanju, ki je bilo ob tabornem ognju na Titovem trgu, nato pa s podelitvijo odlikovanj dvema brigadama našega okraja.

Več kot 250 mladih graditeljev je po zaključku brigadirskega večera, v katerem so nastopili recitatorji in pevci, krenilo skozi Koper do tovarne Tomos, kjer je predsednik okrajnega komiteja Ljudske mladine Franc Krnel slovesno izročil zastopniku srednješolske mladinske delovne brigade »Janka Premrla-Vojka« Orden dela I. reda, kmečko delavski mladinski brigadi »Antona Sibe-lja-Stjenka« pa Red dela s srebrnim vencem.

Vsakdanji vrvež v novem koprskem pristanišču Jamči še lepše jutrišnje dni

7 DNI PO SVETU

V nedeljo se bodo Francozi odločili o politiki predsednika republike De Gaulle. Francoske politične stranke so že pozvale svoje pripadnike, naj pozitivno odgovorijo na referendum, ki ga bo predložila francoska vlada v zvezi s podpisom alžirsko-francoskega sporazuma. Iz Pariza poročajo, da so le nekatere manjše skrajno desničarske skupine začele groziti z atentati in celo z državljansko vojno, če bi De Gaulle uspel ratificirati evianski sporazum.

V tork je Abderahman Fares prevzel posle predsednika začasne izvršilne oblasti v Alžiriji. Poveljstvo francoskih oboroženih sil v tej deželi pa sporoča o bojih z tajno organizacijo OAS, ki je v zadnjih dneh doživela več porazov.

Pred dnevi je vojska razpustila vlado in parlament v Siriji. Državni minister ZAR Abdel Kader Hatem pa je v zvezi z dogodki v Siriji dejal: »Od prvega trenutka razvoja dogodkov, ki so se začeli 28. marca v Damasku, je vlada ZAR skrbno pazila, da se ne bi vmešala v dogodke in je z zanimanjem sledila razvoju zaradi posledic, ki bi jih lahko imele sirijsko ljudstvo. ZAR je pripravljena dati svoje sile sirijskemu ljudstvu, če bi bila ogrožena njegova svoboda ter varnost njegovega ozemlja.

V zadnjih dveh mesecih je Organizacija združenih narodov porabila 23 milijonov dolarjev za ublažitev posledic inflacije, za reševanje problemov uvoza in razvoj kmetijstva v Kongu.

Na drugem zasedanju ekonomskega odbora držav podpisnic casablanske listine so sprejeli resolucijo, ki določa enotno politiko glede gospodarskih stikov s tujino. Ti stiki naj bi bili na osnovi enakopravnosti in naj bi zavarovali afriške države pred pritiskom gospodarskih blokov. Na zasedanju so tudi sklenili ustanoviti afriško banko za gospodarski razvoj in ustanoviti skupno afr. tržišče.

V Ženevi se nadaljuje konferenca 17 držav, na kateri razpravljajo o razorožitvi in prepovedi uporabe jedrske energije v vojne namene. Čeprav države, ki imajo močno razvito proizvodnjo atomskega orožja, zavlačujejo podpis sporazuma, da bi »to igralko« uničili, kaže, da ne smemo prezreti pritiska svetovne javnosti, ki zahteva opustitev ekstremnih stališč velesil. Na konferenci v Ženevi so delegati Burme, Etiopije, Svedske in delegati izvenblokovskih držav, to je Mehike, Brazilije in Združenih arabske republike zahtevali, naj bi sprejeli nekatere oblike mednarodnega nadzorstva nad jedrskimi poskusi, vendar tako, da ne bi bila ogrožena nacionalna varnost držav. Delegati izvenblokovskih držav so med drugim odločno opozorili na hude posledice morebitne obnovitve jedrskih poskusov in prikazali možnosti, kako naj bi bilo rešeno to sporno jabolko XX. stoletja. A sedaj je stvar velesil, da z dejanji pred svetom pokažejo iskreno željo po opustitvi poskusov, ki ogrožajo človeštvo.

V Torinu sta se sestala predsednik italijanske vlade Fanfani in predsednik francoske republike general de Gaulle. V kratkem pa se bo Fanfani sestal tudi s kanclerjem Adenauerjem. Ti razgovori bodo namenjeni problematiki Skupnega evropskega trga, zahodnoevropski integraciji, zlasti pa iskanju poti za politično združitve Zahodne Evrope.

V Rimu je bila te dni konferenca italijanskih komunistov, ki ji je prisostvovala tudi članica CK ZKJ Vida Tomšič. Njen govor je več kot 1200 delegatov in gostov prisrčno pozdravilo, posebno še, ko je med drugim dejala, »da jugoslovanska delegacija z zadovoljstvom ugotavlja ne le identičnost gledišč o problemih, ki sino jih razbrali iz referatov in razprave, pač pa ugotavlja, da je prisotnost jugoslovanske delegacije na konferenci ugodna priložnost za izmenjavo stališč in urejanje problemov, ki jih danes postavlja čas pred zelo tako v družbi, kot tudi v družini.«

Ponicve — edinstvena kaplinska formacija v Škocjanskih jamah

Škocjanske jame - naš mrtvi kapital

Alpe, alpsko predgorje, Panonsko ravnino, kras in sredozemlje z morjem, vse te tako zemljepisno, rudno, vremensko in prirodoopisno različne dele združuje v Evropi edino naša mala Slovenija. Kar tri od teh obsegov naš koprski okraj: predgorja, kras in morje. To nam daje prav poseben položaj za velik razmah turizma, podlaga pa sta mu ali bi mu morala biti morje in kras. Medtem ko smo morje že pomembno vključili v turizem, krasa še nismo dovolj znali izkoristiti. Do popolne veljave se je dvignila v turizmu le Postojnska jama kot največja naravna znamenitost vse Jugoslavije. Poleg nje so pa prav pri nas še druge pomembne jame, ki leže mimo drugega celo blizu močno prometnih poti. Na prvem mestu med njimi so Škocjanske jame. Ne samo strokovnjaki, tudi vsi obiskovalci so mnenja, da so poleg Postojnske jame najzanimivejši prirodni pojav v vsej državi. In vendar so še vedno neizkoriščen — mrtvi kapital.

Kaj smo storili, da bi ta kapital izkoristili? Po osvoboditvi do leta 1955 so jame pripadale pod upravo Zavoda za krasnih jam Slovenije v Postojni, omenjena leta pa je tedanji OLO Sežana ustanovil Zavod Škocjanskih jam s samostojnim financiranjem s sedežem v Divači, ki je zajel še Divaško jamo, Vilenico in Dilnico. V vsem času do te ustanovitve ni presegel obisk jam na leto 4000 ljudi. Leto nato je uprava jame izdala prvo prospekt, a do malih izjem le za turistično. To je bilo v 17 letih do danes tudi vse, kar smo storili za propagando. Medtem smo še neprenehoma menjavali pripadnost zavoda od OLO Sežana na OLO Koper in ObLO Divačo do ObLO Sežana.

Zaradi neurejenosti jam, prometa in propagande je mogla uprava živeti le ob dotacijah omenjenih oblastev, ki pa nikakor niso zadostovale za kaj več kot upravo in najnujnejša dela. Šele pred nekaj leti je bilo mogoče

od ObLO Sežana, OLO Koper in LR Slovenije dobiti posojilo 24 milijonov dinarjev na 20-letno odplačilo z 2-odstotnim obrestnim. S tem so dobile jame elektrifikacijo. Po njej se je obisk leta 1959 dvignil na 23.600 oseb, leta 1960 je padel na 21.000, leta 1961 pa spet narasel na 22.250 oseb. Pri tem niso všteli obiski šolske mladine, vojakov itd., ob katerih nizka vstopnina niti ne krije stroškov za razsvetljavo in vodstvo.

Kakšni so vzroki padca oziroma pomanjkanja, da obisk tudi po elektrifikaciji ni narasel, kot bi bilo pričakovati? Prvi vzrok je bil in je v pomanjkanju propagande, za katero uprava nima sredstev; drugi v tem, da med Divačo kot železniško in avtobusno postajo ni bilo in ni rednih avtobusnih zvez; tretji je v tem, da ni pri jami parkirnega prostora in četrti, da obe gostilni pri jami ne ustrežata niti najmanjšim potrebam turizma. Finančna sredstva, s katerimi razpolaga uprava, so tako neznatna, da ne zadostujejo za najnujnejše vzdrževanje jam, saj ni prejel zavod lani niti celotne odobrene mu dotacije v skromnem znesku 700.000 din. Zaradi nizke vstopnine in pomanjkanja obiska so celo nameščenci prikašani za prejemke. Če bi skušali reševati to vprašanje s komercialno vstopnino najmanj 300 din, bi obisk nedvomno padel. Rešitev je tako le v povečanju števila domačin in tujih obiskovalcev. Mimo tega je treba izvesti v jami, posebno pri elektrifikaciji, nekaj nujnih popravil, ker je bila elektrifikacija pomanjkljivo izvedena.

Zainteresirani faktorji od ObLO Sežana do okrajne gostinske zbornice in okrajne turistične zveze so zaradi tega pripravili predlog, ki so ga izročili svetu za turizem pri IS Slovenije in Ljubljani. Predlog vsebuje naslednje postavke: 1. dopolniti je treba t.ako elektrifikacijo, da se prepreči milijonska škoda, ki bi sicer nastala; 2. urediti je treba redne prometne zveze med Divačo in jamami; 3. urediti je treba parkirni prostor za avtomobile; 4. izboljšati je treba obgoščišče v Matavunu. Konkretne predloge, naj bi priključili Škocjanske jame enemu izmed naših avturističnih podjetij, kakor se je to zgodilo že z nekaterimi drugimi turistično pomembnimi postojankami (čičnica na Kravce itd.). Na vsak način pa je treba prepričati, da ne propadejo že doslej vložena investicijska sredstva. Po rešitvi teh vprašanj bi ob primerni propagandi mogle postati Škocjanske jame dobičkonosno podjetje, ki se ne bi le samo vzdrževalo, marveč bi moglo kriti tudi anuitete in donositi čisti dobiček, naš okraj pa bi bil bogatejši za postojanko, ki bi privedla mimo domačih tisoč in tisoč tujih obiskovalcev. Ali ne bi bila to lepa priložnost za Slavnik ali SAP?

R. R.

ILIRSKA BISTRICA: PROGRAM GOSPODARSKEGA RAZVOJA V LETU 1962

Skladna rast proizvodnje in storilnosti

Letošnji gospodarski razvoj terja smotrnejše zaposlovanje delovne sile — Negospodarske investicije, namenjene v glavnem za družbeni standard, bodo za 69 % večje kot lani — Celotni dohodek bo porasel samo za 2 %, ker bodo v tovarni »Lesonit« do konca maja izvajali rekonstrukcijo

Pretekli četrtek, 29. marca, sta v dvorani »Doma družbenih organizacij« v Ilirski Bistrici oba zbora občinskega ljudskega odbora na zasedanju, ki ga je vodil podpredsednik občine Rado Škrlič, razpravljala o predlogu programa gospodarskega razvoja in predlogu proračuna za leto 1962. Z nekaterimi nebitnimi dopolnili sta zbora program gospodarskega razvoja in proračun sprejela. Razen tega pa sta posebej razpravljala tudi o predlogu odluka o določitvi udeležbe občinskega družbenega sklada za šolstvo na občinskih proračunskih dohodkih ter odlok sprejela.

Za uspešen gospodarski razvoj v letu 1962 bo odločilnega pomena še hitrejša vključevanje vseh gospodarskih organizacij v nove pogoje gospodarjenja, a tudi uveljavljanje pravih in spodbudnih meril pri delitvi čistega ter osebnega dohodka. Pri tem bo neogibno potrebno sodelovanje vseh odgovornih činiteljev pri re-

ševanju celotne problematike, ki se pojavlja v proizvodnji in potrošnji. Ker formiranje sredstev za posamezne namene potrošnje se ne ustreza stvarnim potrebam, bo treba računati s težavami, zlasti v proračunski potrošnji. Zategadelj bodo morali vsi potrošniki, financirani iz proračunskih sredstev, poskrbeti za skrajno varčevanje. Vsa ostala sredstva pa je treba usmeriti v naložbe za nadaljnji gospodarski razvoj ter za družbeni standard.

V ilirskobistriški komuni so se letos lotili nekaterih ukrepov za razširitev proizvodnih zmogljivosti (rekonstrukcija v »Lesonitu«) ter izboljšanje poslovanja v gospodarskih organizacijah in ostalih podjetjih. Program gospodarskega razvoja zatorej ne predvideva znatnega povečanja družbenega proizvoda in narodnega dohodka, ampak celo upošteva, da utegne biti proizvodnja nekoliko nižja. V družbenem sektorju se bo družbeni proizvod povečal le za dobrih 6 odstotkov. V sami industriji pa bo celo za 5,3 odstotka manjši od lanskega, in sicer zaradi rekonstrukcije v »Lesonitu« ter delnega zmanjšanja proizvodnje v industriji gradbenega materiala. Navzlic temu, da je pričakovati v drugih panogah porast, ne bo mogoče nadoknaditi izpada v »Lesonitu«. Narodni do-

hodek, ki je lani znašal na prebivalca povprečno 256.700 din, se bo predvidoma povečal na 277.200 dinarjev. Medtem ko je narodni dohodek na enega zaposlenega znašal lani 913.000 din, bo letos porasel na 955.000 din ali za 4,6 odstotka.

V danih pogojih je razumljivo, da terja letošnji gospodarski razvoj kar najbolj smotno zaposlovanje delovne sile, pri čemer je treba zlasti poskrbeti za dosledno uveljavljanje načel o delitvi osebnega dohodka po delovnem učinku, se pravi, ustvarjati čim bolj spodbudne pogoje za izdatno naraščanje proizvodnosti dela oziroma storilnosti. Povečanje števila zaposlenih v gospodarstvu bo zato minimalno; program predvideva, da bo število zaposlenih naraslo največ za 1,9 %, to je za nekaj več kot 50 na novo zaposlenih. Pri tem pa je treba dosledno poskrbeti, da se novo delovno silo zaposluje samo na novih delovnih mestih in v primerih, ko proizvodnih nalog in storitev ni mogoče opraviti s sedanjim delovno silo.

Investicijska vlaganja bodo naraščala v skladu z osnovnim namenom gospodarske politike: skladnejši razvoj proizvodnje in storitev, produktivnost dela in družbeni standard. Celotne letošnje (Nadaljevanje na 6. strani)

Letošnje poletne prireditve

Piran-Portorož bo zopet pripravilo tradicionalno Portoroško noč, več tekmovalni osliček in več nastopov domače folklorne skupine in kvarteta. Koprsko turistično društvo zaenkrat še ni določilo eventualnega programa prireditev, ki naj bi bile v prvi vrsti v Ankaranu. Postojnsko društvo ima na sporedu nekaj lokalnih prireditev manjšega obsega. Kakor lani bo na Seči tudi letos mednarodni kiparski simpozij. Koprski muzej bo pripravil od 20. junija do 30. septembra ne-

prekinjeno, razne razstave domačih in tujih slikarjev in kiparjev ter razstave istrskih narodnih noš, peč in vezenin na Slovenskem itd.

To bi bile v glavnem pomembnejše prireditve, v katere pa se bodo vključile še tiste, za katere je pripravil program Zavod Primorske prireditve, med katerimi je najvažnejši III. festival jugoslovanske folklorne in pesni in pleših. Ker pa je tu pričakovati reorganizacijo, podrobnosti še ni mogoče navesti.

7. APRIL — SVETOVNI DAN ZDRAVJA LETOS POD GESLOM

Preprečujemo slepoto

Letošnji Svetovni dan zdravja — 7. april in zdravstveni teden od 8. do 15. aprila bosta potekala pod geslom »Čuvajmo oči — preprečujemo slepoto.« V naši republikli so bolezni in po-

škodbe oči v strukturi obolenj na četrtem mestu, zato bo potrebno s posebnim poudarkom poiskati načine in sredstva, da bi to stanje izboljšali. Pobudniki akcij na terenu so sveti za zdravstvo, ki sodelovanju pa so povabili vse zainteresirane službe, ustanove in družbene organizacije, ki naj bi tvorile koordinacijske programe za konkretno delo.

Naš okrajni koordinacijski odbor je usvojil okvirni program republiškega koordinacijskega odbora s tem, da je težišče dela usmeril v preprečevanje slepote in za varstvo vida pri delu ter v seznanjanju šolske mladine z ukrepi za varstvo vida. V ta namen so občinske komisije za varnost pri delu takoj sklicale posvetovalne, okrajni odbor Zveze slepih pa bo do konca šolskega leta priredil več predavanj s predvajanjem diapozitivov o vzrokih nastanka slepote, zdravljenja, rehabilitacije in zaposlovanja slepih. Predavanja bodo po večjih osnovnih in poklicnih šolah. Organizacija RK pa bo organizirala na terenu predavanja o tej temi.

Obisk turističnih delavcev

Pretekli petek je prispela čez Goriško v naš okraj skupina uradnikov jugoslovanskih potovalnih uradov in novinarjev iz vseh naših republik. Obisk, ki je bil propagandnega namena, sta pripravili Turistična zveza Slovenije in Gostinska zbornica Slovenije ob sodelovanju okrajne zveze in zbornice. Predstavniki potovalnih uradov in novinarji vrste makedonskih, srbskih, bosenskih, hrvaških in slovenskih listov so v petek obiskali kobilarno Lipico, Škocjanske jame, grad Socerb in

Ankaran, nakar so v Kopru prenočili. V soboto so si ogledali poleg Kopra še Izolo, Portorož in Piran, v nedeljo zjutraj pa so odpotovali v Postojno, kjer so si ogledali jamo in Predjamski grad.

Večina predstavnikov potovalnih uradov in tiska je prvič obiskala naša turistična središča in naravne ter druge zanimivosti in znamenitosti. Potrebne informacije so dobili v vsakem kraju posebej od predstavnikov okrajne gostinske zbornice in turistične zveze kakor tudi od krajevnih turističnih društev, mimo tega pa je bila v Piranu še tiskovna konferenca. Gostje so bili z obiskom in sprejemom izredno zadovoljni, navdušile pa so jih tudi lepote našega okraja, posebno podzemeljskega sveta in morske obale. Svoje vtise bodo posredovali v turistični propagandi in v tisku.

R

Urejuje uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik Rastko Brajška. Izdaja vsak petek. Izdaja CZP Primorski tisk Koper. Uredništvo in uprava v Kopru, Cankarjeva 1, telefon 21-470. Posamezen izvod 20 din. Letna naročnina 800 din, za inozemstvo 2.200 din ali 3,5 amer. dolarja. Bančni račun 502-1-1-181 pri podružnici NB Koper. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Slavek in kliseji tiskane CZP Primorski tisk Koper, tiskano na rotaciji tiskarne CZP Ljudska pravica Ljubljana.

V PIRANU DOBE PRAVNO POMOČ TUDI BORCI NOB iz drugih občin

Služba pravne pomoči za borce in aktiviste NOB, ki je bila lanskega novembra ustanovljena s sklepom ObLO Piran, je v štirih mesecih delovanja nudila pravno pomoč že več kot petdeset bivšim borcem, med njimi 12, ki ne prebivajo na področju občine Piran. Največ primerov pravne pomoči je služba nudila glede ureditve dokumentov o sodelovanju v NOB, dalje nekaj primerov upokojitve po členu 72, nato glede priznanja delovne dobe, zaposlitve, stanovanj, prevežev, pritožb zoper pokojninsko odmero, posebni dodatek in podobno. Služba pomaga vsem, ki se obrnejo nanjo, pri sestavljanju in pisanju pritožb, prošelj, poizvedb in podobnem. Vsa pravna pomoč te

službe je brezplačna. Uslužbenec udarjake za zainteresirane borce dvakrat na teden popoldne (torkih in četrtek). — J. L.

KATEGORIZACIJA ZASEBNIH TURISTIČNIH SOB V POLNEM TEKU

Letos razveseljivo izboljšanje

Komisiji, kateri je svet za turizem ObLO Piran imenoval, za izvedbo obvezne letne kategorizacije zasebnih turističnih sob v Piranu in Portorožu, sta od preteklega tedna pridno na delu in sta doslej pregledali že preko 100 sob. Vse kaže, da bosta imeli polne roke dela še ves mesec, kajti po dosedanjem številu prijav so-deč bo število registriranih sob letos precej večje kakor lani, ko je znašalo v vsej občini komaj nekaj preko 300 s skupno približno 700 ležišč.

K povečanemu interesu lastnikov sob za oddajanje na legalen način, torej za registriranje sob, katere nameravajo oddajati turistom, je prispevalo več faktorjev. V prvi vrsti se je Turistično društvo Piran-Portorož letošnje zimo močneje kot v preteklih letih zavzelo, da izvede vse potrebne priprave za uspešno poslovanje službe oddajanja zasebnih sob. Pri tem je naletelo na izredno široko razumevanje s strani občinskega ljudskega odbora in njegovih organov, ki so podprli akcijo za povečanje turističnih

kapacitet z zasebnimi sobami na ta način, da je bil te dni uveljavljen občinski pravilnik o oddajanju zasebnih sob in da se je uprava za dohodke odrekla vsem davčnim s strani sobodajalcev, kar po eni strani zniža ceno sobam in zagotavlja večji interes s strani turistov, po drugi strani pa pušča sobodajalcem večji zaslužek. Da ta zaslužek že lani ni bil tako zelo majhen, čeprav so bile veljavne precejšnje davčnejve, je med drugim razvidno iz dejstva, da ugotavlja komisija za kategorizacijo pri vseh lanskih sobodajalcih, da so si razveseljivo izboljšali opremo oddajanih sob in vso pripadajočo ureditev.

Končno pa je k povečanemu številu prijav prav gotovo privedel tudi zvezni predpis, objavljen v 6. številki letošnjega zveznega uradnega lista, ki določa za prekrške lokalnih pravilnikov o oddajanju zasebnih sob izredno visoke kazni od najmanj pet tisoč do lahko tudi 50 tisoč dinarjev.

Na turističnem društvu smo izvedeli še to, da morajo lastniki

weekendov, katerih je na področju piranske občine vedno več, prijaviti svoje sobe, če jih nameravajo oddajati turistom. Doslej je večina lastnikov weekendov zaradi različnih razlag o tem vprašanju kar zanemarjala dolžnost prijavljanja sob in celo dolžnost prijavljanja bivanja svojih gostov. — J. L.

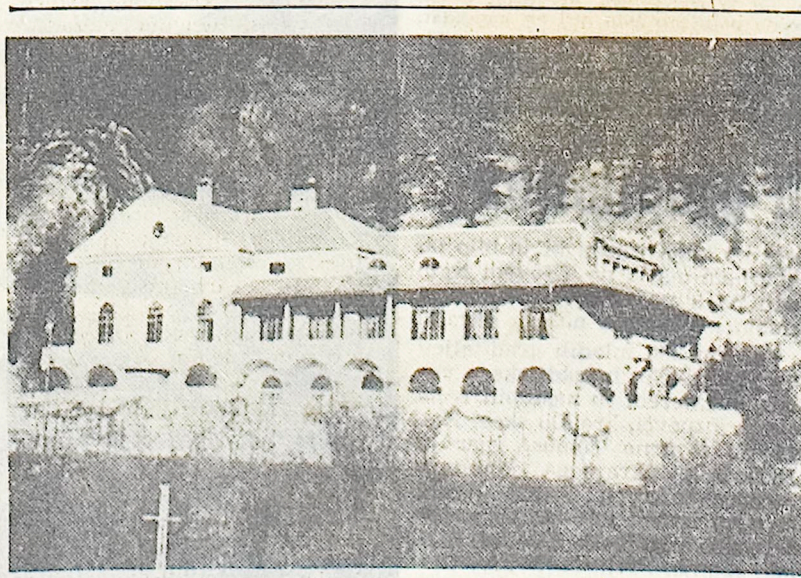
O DELU SVETA ZA NOTRANJO UPRAVO PIRANSKE OBČINE

za nemoten potek turizma

Svet za splošno upravo in notranje zadeve pri ObLO Piran je v preteklem mandatsnem obdobju imel 12 sej, na katerih je sprejel 28 pomembnih sklepov, od katerih ni bil uresničen samo eden, namreč sklep o formiranju posebne reševalne ekipe za reševanje ljudi na morju. Iz vsega dela tega sveta je razvidno, kako je vsakdanje življenje prebivalstva mirne občine v vedno večji meri povezano s turizmom: večina obravnavanih problemov se je nanašala na vskladiitev koristi prebivalstva z interesi turistov. Tako so se sklepi in priporočila nanašali predvsem na javni red in mir, prijavo gostov, varnost prometa in podobne zadeve. V okviru sveta sta delovali 2 stalni komisiji, in sicer komisija za var-

nost prometa in komisija za požarno varnost, ki sta uspešno opravili vsjo dolžnost. Tretja komisija, namreč za pomoč odpuščenim obsojencem, je bila sicer ustanovljena, praktično pa ni delovala, ker je na osnovi zakona o izvrševanju kazni prešla pristojnost za pomoč odpuščenim obsojencem na občinske skrbstvene organe.

Za novo mandatsno obdobje si svet za splošno upravo in notranje zadeve pri ObLO Piran postavlja med drugim naloge, da se tudi služba upravnih organov v času turistične sezone okrepi na ta način, da se v času turistične sezone ne dopuščajo letni dopusti v službah, ki so potrebne za normalen potek turizma. — Jule

Zavod Postojnske jame bo letos investiral 160 milijonov dinarjev za razširitev parkinga, za elektrifikacijo Planinske jame, ureditev campinga pri Pivki jami, za začetek gradnje remize za jamski vlak in za prvo fazo gradnje krožne proge v Postojnski jami. Ta vsota investicij bo največja povojna naložba za razvoj turizma na Postojnskem

PROGRAM RAZVOJA IN PRORAČUNA OBČINE SEŽANA ZA LETO 1962

UTRDITI TEMELJE ZA NAPREDEK

Crta pod letom 1961, pod njo pa ugotovitev: 1,9 milijarde ali 20,9 odstotka skupnega družbenega bruto proizvoda ter 820 milijonov ali 22 odstotkov narodnega dohoda — več kot v prejšnjem letu, vtem ko kaže gibanje zaposlenosti malenkostni porast ali točneje 4,5 odstotka. V primerjavi s planskimi predvidevanji so torej uspehi na dlani.

Toda še je črnih pik. Treba jih bo odpraviti, ker kazijo splošno sliko. Te pa se odražajo predvsem v še neizkoriščenih možnostih proizvodnosti in rentabilnosti. Z boljše organizacije dela in dolžnejšim sproščanjem v življenje načel novega gospodarskega sistema jih ne bo težko zbristati.

Program razvoja občine predvideva nadaljnji porast družbenega bruto proizvoda in narodnega dohoda — prvega za 12,1, drugega pa za 12 odstotkov. Predvideno je tudi, da se bo delež družbenega sektorja pri tem povečal od dosedanjih 80 na 81 odstotkov. Narodni dohodek na prebivalca pa se bo povzpela od 246 tisoč na 273 tisoč dinarjev.

Katere so najvažnejše naloge?

gospodarski komentar

Aktualni problemi

Prvo četrtletje je za nami in lahko delno ugotovljamo rezultate gospodarskega razvoja v tem času, ki predstavlja uvod v leto 1962. Podatki za prve tri mesece letošnjega leta nam sicer še niso znani in bi se jih zato ne mogli posluževati, pač pa lahko na podlagi dosedanjih gibanj ugotovimo, če dosegamo, kar smo si zadali kot naloge v letošnjem gospodarskem planu ali pa ne.

Prva ugotovitev, ki jo lahko postavimo, je, da proizvodnja ni naraščala tako, kakor je bilo predvideno, čeprav je višja kot v istem času lanskega leta. Vendar je porast bolj zmeren in se giblje v enakomernem tempu, kar je bilo opaziti že lansko leto. To pa bo seveda vplivalo negativno na kasnejše mesece in tudi na ves letošnji uspeh, ker je težko verjeti, da bomo zmogli v kasnejših mesecih nadomestiti dosedajni in morebitni kasnejši izpad v proizvodnji. Sicer je še vedno čas, ker dosedajni razvoj kaže, da je bilo z rednimi izjemami vsako leto v začetku leta nekoliko slabše, kar pa nas ne more niti opravičevati niti prestrepti.

V pripravi so ukrepi — nekateri so že v veljavi, ki naj bi odstranili vzroke počasnejšega porasta ne le v proizvodnji temveč sploh v gospodarstvu, gradbeništvu in v prometu.

Na drugi strani pa se opaža, da se nesorazmerje med prejemki ter proizvodnjo in delovno proizvodnostjo večja. Z drugimi besedami pomeni to, da kljub nedoseženi proizvodnji prejemki rastejo, kar povzroča določene motnje v notranjem ravnotežju med blagovnimi in plačnimi skladi in s tem vihanje cen. Letošnje leto je kot nadaljevanje lanskega v tem pogledu značilno in še vedno se bje bitka, da bi dosegli v gospodarstvu tako potrebno ravnotežje in s tem stabilizacijo. To bi se lahko zelo ugodno odrazilo na ves gospodarski in družbeni razvoj. To ne bi bilo težko doseči, saj naše tržišče zahteva mnogo proizvodov, kar daje zlasti industriji vse možnosti za njeno delo.

Zelo pereč problem je problem naše zunanje trgovine, v prvi vrsti našega izvoza. Težave, ki jih v tem pogledu čutimo, so brez dvoma odraz zapiranja tržišč v razne bloke zlasti na zahodu, kar zahteva z naše strani določeno preorientacijo in iskanje novih tržišč. Dosedajni napori, da bi povečali izvoz, so rodili sicer določene uspehe, vendar pa ne dovolj, da bi dosegli planirane okvire. Računamo pa lahko, da bomo dosegli boljše rezultate zaradi zmanjševanja uvoza, kjer so na razpolago le določene kvote deviznih sredstev. — Zj—

Pravilniki o delitvi čistega in osebnih dohodkov naj postanejo dejansko vzvodi za gospodarski napredek podjetij. Z rekonstrukcijami ključnih objektov bodo morali delovni kolektivi odpraviti ozka grla v proizvodnji. Odlučneje se bo treba zavzeti za modernizacijo delovnih postopkov in za oblike sodelovanja, ki si prepočasno utirajo pot. Skratka: proizvodnjo bo treba dvigniti.

Več bo treba izvažati. To je naloga tako industrije, kot kmetijstva (trikotaja, pohištvo, razni izdelki iz aluminija, marmor, teran, živina in prašiči). Predvideno povečanje sloni predvsem na smotrnejšem izkoriščanju obstoječih zmogljivosti.

Skupna vsota investicij se bo letos povzpela na 1,4 milijarde dinarjev ali za 67,5 odstotka več kot v prejšnjem letu. Občinski ljudski odbor se je odločil za gradnjo velike industrijske hale obrata »Iskre« v Sežani, ki bo postopoma prevzel vso proizvodnjo radijskih in televizijskih sprejemnikov v republiškem obsegu. Drugi objekti so še: rekonstrukcija električnega omrežja, gradnja kotlovnice in sušilnice v podjetju »Krasoprema« Dutovlje, nabava petih modernih strojev v Tovarni pletenin, dograditev lepilarne v Mlekarni, adaptacija gospodarskih poslopij v Tomaju in Gornji Branci ter obnova vinogradov v Komnu. Prav tako je predvideno nadaljnje pogozdovanje Krasa, gradnja novega poštnega poslopja v Sežani, razširitev in izboljšanje trgovinske mreže, graditev nove restavracije v Sežani, rekonstrukcija mizarskega podjetja in mehanične tkalnice v Senožečah, rekonstrukcija kraškega vodovoda in nekaterih lokalnih vodovodov, začetek gradnje prizidka šole v Divači, dograditev 120 stanovanj, rekonstrukcija ceste Divača—Sežana, gradnja parkirnega prostora v Sežani, modernizacija in dograditev javne razsvetljave itd. Napredek torej tudi v tem letu.

In vendar ti podatki ne morejo povsem zadovoljiti tistega, ki podrobneje pozna strukturo gospodarstva v sežanski občini. Gre namreč za osnovno vprašanje: ali so sedanji temelji gospodarstva v občini taki, da zagotavljajo soliden napredek v daljši perspektivi? To vprašanje je imel občinski ljudski odbor prav gotovo pred očmi, ko se je odločil predvsem za gradnjo velikega objekta za radijsko in televizijsko industrijo.

Dohodki proračuna — navzlic temu, da so napeti in bodo ob optimalnih pogojih znašali 377 milijonov dinarjev — ne bodo za-

dostovali za kritje vseh realnih potreb. Zato bo potrebna stroga štednja v izdatkih, na drugi strani pa bo potrebno nekatere ne tako nujne stvari odložiti na prihodnja leta. Največja postavka v proračunu je šolstvo, ki bo prelo letoš 130 milijonov dinarjev in to za izključno najosnovnejše potrebe.

Iz vsega tega sledi, da bodo letos in v prihodnjih letih potrebni še veliki napori slehernega kolektiva in občana za utrditev materialne osnove komune, v čemer je edino poročstvo za realni dvig standarda ter za napredek nekaterih zaostalih področij v občini.

S SEJE OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA POSTOJNA

Izboljšati občutek za ravnotežje

Potrošnja bo treba zavestneje vsklajevati s proizvodnjo

Oba zbora Občinskega ljudskega odbora Postojna sta na skupni seji v soboto sprejela program razvoja občine Postojna in občinski proračun za leto 1962. Seji je prisostvoval tudi podpredsednik OLO Koper inž. Peter Aljančič, uvodni ekspeze k razpravi o osnutkih obeh predlaganih aktov pa je odbornikom prebral predsednik Občinskega ljudskega odbora Postojna Adolf Gerželj.

Program razvoja občine Postojna za leto 1962 uvodoma najprej analizira rezultate in pomanjkljivosti lanskega leta gospodarskega razvoja in razvoja družbeno-ekonomskih odnosov v komunih. S tem v zvezi poudarja, da so bili pozitivni vplivi izpolnjenega gospodarskega sistema vidni predvsem v uveljavljanju novih načel delitve dohodka po delu, v povečani spodbudi za racionalnejše uporabljanje vložnih sredstev in v takšnem usmerjanju skladov gospodarskih organizacij, ki bo v bodoče hitreje večalo njihovo proizvodno moč na podlagi rasti produktivnosti dela.

V primeru z letom 1960 so lani porasli družbeni proizvod za 19 odstotkov, investicije za 33 odstotkov, osebni dohodki v družbenem sektorju gospodarstva za 35 odstotkov, zaposlenost za 3 odstotke in produktivnost dela za 18 odstotkov. Ker je neskladje med proizvodnjo in potrošnjo več kot očitno, program poziva vse nosilce gospodarskega razvoja, naj v leto 1962 ta neskladja močno omilijo in predvsem s pospešeno dinamiko proizvodnje in z razumnejšim vsklajevanjem vseh oblik potrošnje z ustvarjenim proizvodom.

Program predvideva, da bo družbeni bruto proizvod porasel letos za 7 odstotkov. Za isti odstotek naj bi porasla tudi produk-

tivnost dela ob minimalnem povečanju delovne sile za 43 zaposlenih ali 1 odstotek. Računajoč s takšnim porastom proizvodnje, ki je v primeru z lanskim letom nekoliko nižji zaradi reorganizacije trgovske mreže Nanosa, zaradi zmanjšanja sečnje v prid negi v gozdarstvu in zaradi stagnacije planiranega dohodka ZTP na področju občine Postojna, bi se narodni dohodek povečal na prebivalca v občini od 235 tisoč v letu 1961 na 252 tisoč dinarjev ali za 7 odstotkov v letu 1962.

V pogledu razdelitve družbenega proizvoda na nosilce gospodarske aktivnosti program predvideva, da bo letošnji delež gospodarskih organizacij v delitvi porasel od lanskih 52,3 na 54,5 odstotka. Ta porast bo omogočil, da se bo njihova samoupravna aktivnost in iniciativa v letošnjem letu lahko odvijala v še širših okvirih.

Celotna vsota investicijskih naložb v občini Postojna bo znašala v letošnjem letu predvidoma dve milijardi 596 milijonov dinarjev ali 37 % več kakor v lanskem letu. Od teh sredstev bo vložnih za nadaljnji razvoj gospodarstva 1.741 milijonov, za gradnjo objektov družbenega standarda 855 milijonov dinarjev ali 58 odstotkov več kot lani. S tolikšno potrošnjo v objekte negospodarskih dejavnosti bo tempo rasti negospodarskih naložb v postojnski

NOVICE IZ BAČA PRI KNEŽAKU

ZAVIHANIH ROKAVOV NA DELU

V Baču je čutiti pomanjkanje nekaterih objektov družbenega standarda, predvsem pomanjkanje prostorov, kjer bi se lahko kulturno izživljali. V vasi je precej mladine, ki bi jo delo v raznih dramskih sekcijah, pevskih zborih itd. močno mikalo. Že lani so

se lotili dela. Zgradili so dvorano za kulturne prireditve in jo tudi že pokrili. Pri tem delu sodelujejo vsi vaščani in če ne bo kakšnih gmotnih težav, bodo dela že v letošnjem letu končana.

Sedaj urejajo v vasi kanalizacijo. Po nekaterih proračunih bo

do ta dela veljala lepe milijone. Ker občinski proračun tega bremenja ne bo zmogel sam, so si vaščani zavihali rokave in sklenili dela dokončati s prostovoljnimi delom.

Obrat Bača III je letos priredil tečaj za šoferje, ki ga je obiskovalo 41 tečajnikov. Uspeh je bil zadovoljiv, če upoštevamo, da je tečaj uspešno dokončalo na prvem izpitu 32 tečajnikov, medtem ko jih je ostalih 9 napravilo izpit ob drugi preizkušnji. V nemajhni meri ima zaslug za tako uspešen tečaj komandir prometne milice Postojna Aleksander Zver, ki je tečaj organiziral in vodil.

Dne 28. marca se je pričel šivilsko-krojni tečaj. Pobudo zanj je dal organ delavskega samoupravljanja tovarne Javor obrat Bač III skupaj z ostalimi organizacijami na vasi. Tečaj obiskuje 60 deklet. — T. G.

Za boljšo strukturo stanovanj

V številnih razpravah o letošnjem programu razvoja občine Postojna, ki predvideva izgradnjo 134 novih stanovanj s skupno površino 7.200 kvadratnih metrov v vrednosti 536 milijonov dinarjev, je prišla močno do izraza tudi pobuda, naj bi investitorji v bodoče posvečali večjo skrb in pozornost strukturi stanovanj in s tem v zvezi gradili več garsonjer in enosobnih stanovanj za samce.

Glede na planirano strukturo novega stanovanjskega fonda za

TATRE V BRKINIH

Pred nastopajočo kmetijsko sezono postaja zopet aktualno vprašanje nadaljevanja gradnje ceste Slivje—Tatre, o čemer so vaščani živo razpravljali na nedavnem sestanku. Občina je v letošnjem družbenem planu in proračunu predvidela dograditev te važne ceste s sodelovanjem prebivalstva Tater in okoliških vasi. Sklenjeno je tudi bilo, da bodo kmetovalci iz Tater, Orehka, Kovčic, Mrš odkupili od kozinske kmetijske zadruge mlatilnico, da jim bo zagotovljena pravočasna mlačev žita.

Kolektiv krajevnih pekarnarjev v Pivki si nenehno prizadeva izboljšati preskrbo kruha na svojem območju. Ko je pred štiri dni sprejel v upravljanje novo pekarno z zmogljivostjo okrog 2000 kg pekarskih izdelkov na dan, bi morala kdo utegniti misliti, da je bilo s tem vprašanje preskrbe kruha na Pivškem dokončno urejeno. Vendar ni bilo tako.

V novi pekarni niso imeli takih naprav, da bi izboljšali in pocenili pekarske izdelke. Z marljivim delom in s pridnim gospodarjenjem je pristelil kolektiv v tem času potrebna sredstva za nakup modernega mešalca za testo in druge naprave, brez katerih ne bi mogli popolnoma izkoriščati vse zmogljivosti nove pekarnice. Mešalec so dobili te dni in šele sedaj se lahko lotijo reševanja preskrbe s kruhom tudi v okrog 15 okoliških vaseh, kjer navzlic temu, da imajo trgovine

— poslovalnice trg. podjetja »Javornik« Pivka — potrošniki kruha ne dobe. Ovira za to je predvsem v pomanjkanju potrebnega prevoznega sredstva za dnevno dostavo kruha.

Na pobudo krajevnih organov so sicer nameravali pred leti kupiti dostavno vozilo. Zanj so imeli odobreno tudi potrebno posojilo. Toda kolektiv pekarnarjev je bil tedaj mnenja, da prej nabavi opremo za boljšo in izdatnejšo peko. Zaradi tega so jim sredstva za vozilo »zmrznila«. Danes je to vprašanje aktualno, ampak kolektiv pekarnarjev ga sam ne more več rešiti. Glede na njegove obveznosti (odplačevanje kreditov za novo pekarno) si novega posojila ne upa najeti. Potrošniki okoliških vasi čedalje odločneje zahtevajo, da se vprašanje dnevne dostave kruha uredi.

Prav tako ima kolektiv piv-

ške pekarnice težave z inšpekcijami, ker nenehno preganjajo neustrežajočo prodajo kruha v lastni prodajalni, ki še vedno gostuje v neki stari hiši. Lokal bi bilo treba temeljito popraviti in urediti, če bi hotel služiti svojemu namenu tako, kot je predpisano. Na drugi strani pa je v Pivki že dva meseca zgrajena stavba, v kateri je namenjeno, da bo tudi trgovina s kruhom in z drugimi pekarskimi izdelki. Pivčani se sprašujejo, čemu se prodajalna kruha še ne vseli vanjo. Kolektiv pekarnarjev tega ne more storiti, dokler nima potrebne odločbe. Mar je treba to zadevo toliko časa odlašati?

Krajevna skupnost v Pivki bi se morala odločneje zavzeti za te probleme, z rešitvijo katerih bi ustregli tudi potrošnikom okoliških vasi.

G. Baruca

7 DNI D O M A

Lani je znašal dotok deviz od neblagovnega prometa 35,1 milijarde deviznih dinarjev, medtem ko je bil njihov dotok v letu 1961 ocenjen komaj na 22,2 milijarde deviznih dinarjev. Povečanje deviznega dotoka ustvarjajo v glavnem transportne storitve in železniški tranzitni promet. Dohodki od inozemskih turistov so narasli za okrog 4,5 milijarde deviznih dinarjev, medtem ko so nakazila naših izseljencev iz tujine dosegla 5,2 milijarde deviznih dinarjev.

Braziliija je kupila okrog 10 milijonov doz Sabinovega cepiva proti otroški paralizi, ki ga je izdelal Higieniski zavod Srbije. Kakor je znano, tudi naši laboratoriji izdelujejo to cepivo proti otroški paralizi v takih količinah, da ga pod najbolj ugodnimi pogoji lahko nudijo tudi drugim deželah.

V soboto, 28. aprila, bo odprto novo beograjsko letališče, na katerem bo lahko pristajalo in vzletelo najmanj 50 letal na dan.

Znana tovarna elektromotorjev »Elektrokovina« v Mariboru predvideva, da bo letos izvozila za 1.100.000 dolarjev vrednosti najrazličnejših vrst elektromotorjev. Ta tovarna je že osvojila 40 tujih tržišč v Evropi, Ameriki, Afriki, sedaj išče stike tudi z Avstralijo. Na Poljsko bo po sklenjenih pogodbah »Elektrokovina« izvozila 3000 elektromotorjev v vrednosti 130 tisoč dolarjev.

Minuli teden so reke v Bosni preplavile okrog 30.000 ha zemlje. Iz mnogih krajev so evakuirali prebivalstvo in prekinjena sta cestni ter železniški promet med Dobojem in Derventom. Sava je pri Šabcu močno narasla, kar kaže na nevarnost poplavitve večjih površin zasajenih s pšenico in koruzo. Reka Bosna je poplavlja velika področja med Dobojem in Bosanskim Šamcem, medtem ko so v bližini izliva Bosne poplavlje gorske vode približno 2500 ha obdelovalne površine. Reka Tinja pa je poplavlja približno 7500 ha zemljišča.

Na posvetu Sveta kmetijsko-gozdarske zbornice Jugoslavije so priporočili povečano pridelovanje semen naših najbolj pomembnih kmetijskih kultur. Ugotovljeno je, da je sedanja proizvodnja najboljših sort semen koruze, pšenice in drugih rastlin zadovoljiva za trenutne potrebe naše države, vendar so pogoji, da bi se lahko Jugoslavija pojavila kot zelo pomemben proizvajalec semen in žitaric ter nekaterih drugih poljedelskih rastlin tudi na tujih tržiščih.

V Beogradu je bilo te dni posvetovanje o racionalni gradnji cest, na katerem so predstavniki gradbenih ter projektantskih organizacij, znanstvenih ustanov ter skupnosti podjetij za ceste ugotovili, da je v veliki meri vzrok za pomanjkljivosti gradnje cest dejstvo, da ni perspektivnega plana za razvoj cestne mreže.

V Bosni in Hercegovini gradijo tretjo magistralo v naši državi. Ta bo od ustja reke Neretve preko Mostarja, Sarajeva in Tuzle povezovala Cesto bratstva in enotnosti z Jadransko magistralo. Predvideno je, da bo ta magistrala v odseku od Sarajeva do Mostarja in od Sarajeva do Tuzle dograjena še letos.

Do konca letošnjega leta bo verjetno izdelan eden izmed prvih pravosodnih zakonov, ki bo sprejet po sprejemu nove ustave. To je zakon o izvršnem postopku.

Potniški javni promet v Sloveniji je bil februarja za 25 odstotkov večji, kot je bil februarja lani, saj je v obratovanju 110 novih avtobusov in avtobusnih prikolic. Število sedežev se je povečalo na 19.341, število stoječih pa na 10.310. Februarja so avtobusi prevozili skoraj 330 tisoč kilometrov več kot lani februarja in potnikov je bilo letos že blizu 3 milijone. Tudi tovrstni promet se je močno povečal zaradi večjega števila vlečnih vozil, ki so konec februarja imela skupno tonažo 9911 ton, medtem ko so imela pred letom dni le 8454 ton.

OB PRVI STRANI SLOVENSKEGA JADRANA ZA ŠTUDENTE

NAMESTO UVODA

Težnja po povezovanju študentov z domačimi kraji ima povsem konkretno vsebino: seznanjati jih s tekočimi problemi gospodarskega, družbenopolitičnega in kulturno-prosvetnega življenja komune in okraja. Da gre za vse zahtevnejše potrebe po strokovnem kadru s strani komune, da je to nujnost njenega vse intenzivnejšega razvoja, je dovolj jasno. Ta naloga prehaja sčasoma vse bolj na pokrajinske klube na ljubljanski univerzi, postaja njihov osrednji namen. Morda ne bo odveč omeniti, da je Klub študentov okraja Koper zadnjih nekaj let dosegel vidne uspehe prav v tej dejavnosti in velja za enega najaktivnejših.

Če se že trudimo, stopati v korak z življenjem krajev, v katere odhajajo leto za letom novopečeni strokovnjaki na svoja službena mesta, je povsem navedna težnja, da našo javnost seznanimo ali vsaj opozorimo na dejavnost, ki se ji posvečamo v času študija. Da so za to najprimernejša neposredna srečanja in razpravljanja, je vsekakor dejstvo, ki ga skušamo v okviru naših možnosti čim bolj izrabiti. Prepričani pa smo tudi, da ideja o študentem namenjenem kotičku v našem okrajnem glasilu ni ravno privlačna za lase. Nasprotno — nastala je iz žive potrebe in že to je dovolj tehten razlog za optimistična pričakovanja njene uresničitve.

Kaj naj bi polnilo stolpce te strani? Skušali bomo spregovoriti o našem razmeroma obsežnem delu in še vse obsežnejših problemih, kje vse nas žuli naš študentski čevlji, pa o tem, kako urejamo družabno življenje, skratka — v malem prikazati naše tukajšnje življenje. Treba je seveda računati s staro resnico o neizbežnosti razlike med željo in ostvartitvijo.

Začetek je tu in z njim velika mera upanja, da ne ostane samo pri začetku, ab

Ustanoviti študentske klube po občinah

Razgovor s predsednikom Kluba študentov okraja Koper

Pokrajinske študentske klube v Ljubljani so ustanovili leta 1952. Predlanskim so se trije izmed njih — koprski, sežanski in postojnski — združili v Klub študentov okraja Koper. Sedaj ima blizu pet sto članov, od katerih se jih aktivno udeležuje v klubu blizu sto petdeset.

Za bralce Slovenskega Jadrana je predsednik kluba Marjan Grill odgovoril na nekaj vprašanj o prihodnjem delu študentov koprškega okraja.

— Katere so najvažnejše naloge, ki si jih je letos zadal klub?

— Najprej velja omeniti tradicionalni pohod po partizanskih krajih, ki ga bomo letos izvedli po Pivškem. Kot vsako leto bomo organizirali s srednješolsko ter ostalo mladino športna tekmovanja, ki jih bomo združili z družabnimi prireditvami. Z dijaki srednjih šol, ki bodo odšli na univerzo, se bomo še posebej pomenili o študijskih vprašanjih in pomoči pri usmerjanju za študij

na posameznih fakultetah. Razen tega imamo v načrtu obiskati več gospodarskih organizacij v našem okraju, pevski zbor primorskih študentov »Vinko Vodopivec« pa bo gostoval po večjih krajih. Pred nami je tudi vsakoletni akademski ples, ki bo 7. aprila v Kopru.

— Kako nameravate poživiti stike z domačimi kraji?

— Predvsem z ustanovitvijo komisij po občinah. Zaradi velikega števila članov našega kluba se je pokazala potreba, da ga »razbijemo« na klube po občinah. Tako bodo združeni v klubih študenti piranske, izolske in koprške občine, sežanske in hrpelske, v tretjem pa bodo študenti postojnske in občine Ilirska Bistrica. Letos teh klubov ne bomo mogli ustanoviti, ker nimamo zanje dovolj vodstvenega kadra. Zategadelj pa smo ustanovili njihove zametke: komisije po občinah. Menim, da bodo v bodočih klubih študenti bolj povezani z občinami kakor doslej.

— Lani ste organizirali v Portorožu seminar, kjer so se študenti seznanili z gospodarsko in družbeno problematiko koprškega okraja. Ali ga boste pripravili tudi letos?

— Ne. Letos ne mislimo organizirati seminarja, ker je združen s prevelikimi stroški. Pač pa bomo pripravili predavanja o problematiki iz posameznih občin v Ljubljani.

— Nam lahko poveš, kaj bo klub storil za odpravo pomanjkljivosti pri podeljevanju štipendij?

— Še naprej se bomo borili za osnovevanje organa, ki bi za daljše razdobje vodil evidenco o potrebah kadrov v našem okraju in vplival na pravilno štipendijsko politiko. Še bolj kot doslej se bo treba zavzemati, da bodo podjetja pri podeljevanju štipendij upoštevala razen učnega uspeha tudi socialno stanje kandidatov in njihovo družbeno politično udeleževanje. Zaradi tega bi bilo prav, da bi v gospodarskih organizacijah in ustanovah, kjer imajo štipendiste, sprejeli pravilnike o štipendiranju. S tem bi odpadla

marsikatera težava in pomanjkljivost pri podeljevanju štipendij. Hkrati pa bomo morali poskrbeti za tesnejše sodelovanje štipendistov s štipenditorji, ki naj se kaže v obliki posvetovanj, individualnih stikov ter v organiziranju počitniške prakse. Težimo tudi, da bi pisali študenti v sporazumu s štipenditorji diplomske naloge o problematiki iz koprškega območja.

— V klubu je tudi aktiv Zveze komunistov. Kaj meniš o njihovem delu?

— Aktiv ZK ima okrog sto članov. Moram reči, da bomo morali v prihodnje mnogo bolj sodelovati pri izpolnjevanju nalog, ki si jih je zadal klub. Doslej komunisti v našem klubu namreč niso našli prave vsebine dela.

— Kaj pa sodelovanje z ostalimi študentskimi pokrajinskimi klubi?

— Najbolj sodelujemo z gorškim in kočevskim študentskim klubom. Tako bomo skupaj s prvimi pripravili literarno družabno večer, z drugimi pa športno tekmovanje.

D. MIROŠIČ

nove knjige

Miha Likar: **BAKTERIJE**. Bakterije so odkrili pred nedavnim. To niso le zanimiva, marveč tudi zelo nevarna bitja, saj povzročajo nič koliko bolezní. O njihovem majhnem svetu in o borbi proti njim je v svoji zelo zanimivi knjigi na privlačen način spregovoril Miha Likar. Knjiga je bogato ilustrirana. Izdala jo je Mladinska knjiga.

Vida Taufer: **SVETLI SADOVI**. Zbirka pesmi Vide Tauferjeve, ki je pravkar izšla pri mariborski založbi Obzorja, vsebuje precej je objavljene pesmi, dober del pesmi pa je tudi iz najnovejšega časa. Pesmi so izraz hudega trpljenja čustvene žene, ki jo je bolezen priklenila med štiri tesne stene. Svet Vide Tauferjeve ni širok, je pa poln pristne poezije in v svojevrednosti izredno tenkega in rahločutnega izraza.

K. J. Beneš: **CAROBNI DOM**. Češki pisatelj Beneš je v svojem romanu, ki ga je te dni izdala založba Obzorja, obdelal sila zanimivo snov. Učiteljska družina na Moravskem je živeča enolično in skoraj dolgočasno življenje. Mahoma pa se pojavi skrivnostna Marija. Pri padcu z letala je zgubila spomin in ne ve ne za svojo preteklost ne za svoj dom. Domači sin Martin se vanjo strastno zaljubi. Ko pa hipnotizer odkrije njeno skrivnost in pride dekletu spet do spomina, deklet je hči finančnega mogotca iz Prage, je šar razbit. Tudi ljubezni je Mahoma konec. Trpljenja čustvene žene, ki jo je bolezen priklenila med štiri tesne stene. Svet Vide Tauferjeve ni širok, je pa poln pristne poezije in v svojevrednosti izredno tenkega in rahločutnega izraza.

Roman je prevedel Vekoslav Spindler.

»VINKO VODOPIVEC« v letošnjem letu

Po uspehih v lanskem letu je delo Primorskega akademškega pevskega zbora »Vinko Vodopivec« letos še bolj pestro kakor kdajkoli prej. Zlasti je pomembno, da se je zbor znatno okrepil z novimi pevci in šteje sedaj preko 65 mladih pevcev ter da je po petih mesecih redne vadbe nastudiral 20 zahtevnih pesmi in je imel v tem letu do sedaj že deset nastopov. Ravno te dni nastopa zbor po večjih krajih Primorske. Na teh nastopih so se pevci prvič pojavili v novih koncertnih oblekah. Pri nabavi obleke je bilo vodstvo zbora deležno velikega razumevanja vseh ljudskih odborov po Primorski. Zato lahko rečemo, da je na novo in dostojno oblečeni pevski zbor pri-

morskih študentov v ponos vsej Primorski.

V prihodnjih mesecih ima zbor »Vinko Vodopivec« v načrtu več kot 20 koncertov po Primorski in drugih krajih Slovenije, krajšo turnejo v Trst, Gorico in Slovensko Benečijo ter sodelovanje na zvezni javici, ki bo odločila, kateri zbori bodo zastopali Jugoslavijo na festivalih v Italiji, Franciji in Angliji. Kot vidimo, načrti niso skromni in upamo, da jih bo »Vinko Vodopivec« uresničil kot vedno doslej. Prav gotovo bo marsikoga zanimal program. Dirigent zbora Brane Demšar je letošnji program razdelil na tri dele. V prvem delu so pesmi renesanse, kjer so zastopani naš Gallus (dve pesmi) ter Orlando Dilasso in Monteverdi. Drugi del programa tvori delo s tematiko naše revolucije, v tretjem delu pa so narodne pesmi slovenskih narodov in umetnih priredbah.

Kakor je bilo že omenjeno, je zbor začel v mesecu februarju z nastopi, ki si jih je postavil v svoj program. 24. in 25. februarja je zbor imel celovečerni koncert v Tolminu, Kobaridu in Cerknem. Poslušalci so bili povsod navdušeni nad zahtevnim progra-

mom in brezhibnim izvajanjem njihovih starih znancev. Z istim programom je pel zbor 3. in 4. marca v Ilirski Bistrici, Dolanah in Prestranku. V marcu in aprilu pa bodo prišli na vrsto tudi ostali večji kraji na Primorskem.

K. D.

V Kranjski gori nam je bilo res lepo. Takole smo vsak dan čakali na vrsto pod železnico na Vitrancu

ŠTUDENTJE KOPRSKEGA OKRAJA V LUČI STATISTIKE

Ugotovitve, ki zaslužijo več pozornosti

V letošnjem letu vpisanih skoraj 500 študentov — »Naval« izrednih slušateljev — Stara novica: prenizke štipendije — Posledica: premalo študentov iz delavskih in kmetijskih vrst

Pred dnevi je bil v Ljubljani zaključen popis vseh študentov, ki so doma iz koprškega okraja. Obiskali smo vseh devet fakultet, tri akademije, šest višjih in eno visoko šolo. V popisu nista zajeti le Višja upravna šola v Skofljici in Višja gospodinjstva šola v Grobeljnu pri Ljubljani. V podatkih tudi niso všteti absolventi, ker na posameznih fakultetah nimajo evidence in podatkov o njih.

Nekaj najbolj zanimivih ugotovitev, ki ne bodo zanimale samo Kluba študentov okraja Koper, temveč tudi ostale bralce: skupno število redno in izredno vpisanih študentov v Ljubljani znaša 463. Če k temu prištejemo (po

splošni oceni) še okrog 30 absolventov, lahko rečemo, da je v šolskem letu 1961/62 v Ljubljani blizu pet sto študentov iz našega okraja. Od teh 463 vpisanih slušateljev je 95 ali 20% izrednih študentov. Procent izrednih slušateljev je še večji (35%) v letošnjem prvem letniku — torej dobra tretjina letošnjih brucov je izredno vpisanih. Tako velik odstotek izrednih študentov (to so posebno ljudje iz proizvodnje) bi bil razveseljiv, če ne bi v višjih letnikih tako upadal. V drugem letniku jih je le še deset odstotkov. Pri mnogih je vzrok morda ta, da študija ne jemljejo dovolj resno. Največ izrednih slušateljev je vpisanih na filozofski, pravni, ekonomski in biotehnični fakul-

teti, pa tudi na Višji šoli za socialne delavce. To je razumljivo, saj so študentje teh fakultet manj vezani na vaje in obvezne seminarje kot njihovi kolegi na drugih, predvsem tehničnih fakultetah.

Velike »čistke« iz letnika v višji letnik so tudi pri rednih študentih, zlasti velja to za prehod iz prvega v drugi letnik, ko odpade dobra tretjina študentov, ponekod pa tudi več. V letošnjem prvem letniku je vpisanih 47 odstotkov ali skoraj polovica vseh študentov iz našega okraja. Prehod iz prvega v drugi pa tudi še v tretji letnik pomeni največjo selekcijo in odpad vseh, ki niso že takoj v začetku resno prišli za delo.

Največ naših študentov je vpi-

sanih na filozofski fakulteti — razumljivo, zaradi velikega števila oddelkov. Tej sledijo: ekonomska, pravna, biotehnična, medicina itd. Bolj slabo smo zastopani na tehničnih fakultetah in na nekaterih oddelkih celo brez »predstavnikov«. Od višjih šol je na prvem mestu Višja pedagoška šola s 24 študenti. Solidno »zastopstvo« imamo tudi na Višji šoli za socialne delavce (12) in za medicinske sestre (8).

Zanimivo sliko daje tudi pregled študentov po posameznih občinah. Ta slika je morda še bolj aktualna, saj se štipendiranje vse bolj prenaša na občine in bo okraj v bodoče štipendiral le kadre, ki jih bo sam potreboval. Po številu študentov je na prvem mestu koprška občina s 127, sledi postojnska s 107, sežanska 90, piranska 47, izolska 39, ilirsko-bistriška 37 in hrpelska s 16 študenti. Precej drugačen pa je vrstni red občin po številu štipendistov, ki jih imajo. Na prvem mestu je Ilirska Bistrica s 14 štipendisti, Sežana z 10, Postojna z 9 štipendisti itd. (Tu so mišljeni štipendisti ObLO.) Preseneča pa dejstvo, da imajo obalne občine Koper, Izola in Piran samo po 2 štipendista. (Kot smo že omenili, to niso všteti absolventi.) To dejstvo bi si morda lahko razlagali s tem, da je obalno področje industrijsko bolj razvito in so tu-

kaj podjetja glavni štipenditorji. Seveda pa to ne more biti opravičilo tako majhnega štipendiranja, saj bi morale študente filozofske, naravoslovne, pedagoške šole itd. štipendirati v prvi vrsti občine.

Štipendije prejema 51% vseh redno vpisanih študentov okraja, 6% pa jih prejema posebni invalidski dodatek. Po podatkih iz vpisa v zimski semester tega šolskega leta je povprečna štipendija vseh štipendistov le 9.350 dinarjev. Najvišje štipendije imajo štipendisti podjetij (povprečje je 10.300 din), medtem ko so povprečne štipendije občin in okrajev precej nizke. Občina Ilirska Bistrica, ki ima največ štipendistov, ima tudi najvišjo povprečno štipendijo, okrog 9.000 dinarjev. Vse ostale občine pa dajejo slabše štipendije in se povprečje giblje skoraj povsod pod 8.000 din.

Zanimivo je tudi, da je četrtina (23 odstotkov) študentov štipendistov vezanih na štipendije izven koprškega okraja. Vsekakor precejšnjo številka...

Kaj pa socialno poreklo študentov? Največ, to je 31 odstotkov, jih je iz vrst uslužbenecv, sledijo študentje kmečkega porekla — 30 odstotkov, delavskega 19 odstotkov (!), obrtniškega 11 in 9 odstotkov študentov, katerih starši so upokoenci. Kako se ti odstotki spreminjajo iz leta v leto, ne moremo z gotovostjo trditi, ker nimamo podatkov iz prejšnjih let, vendar pa je jasno, da je vse večji odstotek študentov, ki prihajajo iz uslužbenških in obrtniških vrst, manjša pa se odstotek študentov kmečkega in delavskega porekla. Prav ta ugotovitev pa bi zaslužila nekoliko več pozornosti. R. Duje

na kratko

Sodelovanje z Goričani

V četrtek, 15. marca sta Klub goriških študentov in Klub študentov okraja Koper pripravila literarno-družabno večer. Sodelovali so France Bevk in Saša Vuga ter študenta Miroslav Košuta in Izidor Hvalica. Prireditve so se udeležili predstavniki okrajnega in občinskih komitejev LMS. Za prijetno razpoloženje je poskrbel pevec Franc Babič in kratka humoristična oddaja »Pokaži, kaj znaš«.

Ekskurzija v Izolo

17. marca dopoldne so si študenti ogledali proizvodni proces v tovarni Mehanotehnika in Delamaris, kjer so se razgovarjali z mladinskimi aktivisti. Predsednik delavskega sveta in predsednik sindikalne podružnice v Delamarisu pa sta seznanila študente z razvojem in gospodarjenjem v podjetju.

Popoldne so se študenti pomerili z mladimi Izolčani v odbojki, namiznem tenisu in šahu. Izolčani so zmagali v odbojki z rezultatom 3:1, v namiznem tenisu in šahu pa gosti s 5:0 oziroma 4:0. Zal so morala tekmovanja v drugih športnih disciplinah odpasti zaradi tehničnih ovir. Prireditelj srečanja je bil občinski komite LMS v Izoli, ki je tekmovanja odlično organiziral, le škoda je, da niso sodelovali tudi srednješolci iz Kopra in Pirana.

Posvet štipendisti

Na pobudo kluba, ki si je zadal nalogo, da poživiti stike med štipendisti in njihovimi štipenditorji, bo 22. marca v Ljubljani posvet štipendistov z zastopniki Komisije za štipendije pri OLO Koper.

Glavni namen sestanka je, da študentje obrazložijo svoje probleme v zvezi z doseganjem načelnih štipendiranj. Zaradi hitrejšega in preglednejšega dela bo sestanek potekal v dveh skupinah: ekonomisti, pravniki in sociologi ter filozofi in tehniki. Podobne posvete predvideva klub tudi s predstavniki posameznih občin.

Akademski ples v Kopru

Letos bo ta tradicionalna prireditev v hotelu »Triglav« v Kopru. Za razvedrilo bo skrbel priznani orkester, v programu bo sodelovalo njegovo veličanstvo Zeleni car in njegovi priskledniki in seveda »morje zelenih brucov«.

Ob tej priložnosti bomo izdali tudi kratko brošuro, ki bo v šaljivi obliki prikazala naše življenje.

Vsako leto je vpisanih na naše visoke šole več kandidatov za visoko izobrazbo

KLUB ŠTUDENTOV OKRAJA KOPER

v a b i n a

akademski ples z brucovanjem

Sobota, 7. aprila 1962 ob 20. uri

v Hotelu Triglav, Koper

Rezervacije v recepciji hotela

LETNA SKUPŠČINA OBČINSKEGA SVETA SVOBOD IN PROSVETNIH DRUŠTEV V KOPRU

Kljub določenemu razvoju stanje ni zadovoljivo

Preteklo nedeljo je koprski Občinski svet Svobod in prosvetnih društev sklical letno skupščino. Razen delegatov so se udeležili skupščine tudi številni gostje.

O delu Občinskega sveta in o problemih ljudskoprosvetnega življenja v koprski komunici je poročal predsednik sveta Srečko Jerab. Njegovo poročilo je podrobno in kritično analiziralo opravljeno delo; povzetek referata in razprave pa bi lahko bil v ugotovitvi, da z današnjim stanjem ne moremo biti zadovoljni, čeprav ne gre zanikati določenega napredka. Najbolj razgibano dejavnost v preteklem letu lahko ugotovljamo v zvezi s proslavami 20. obletnice ljudske vstaje in z revijo otroških in mladinskih pevskih zborov. Čeprav bi domala za vsa društva v občini veljala ugotovitev, da nimajo potrebnih materialnih sredstev in nekatera niti primernih prostorov, vendar ugotavljamo, da so nekatera izredno delavna, druga pa obstajajo samo na papirju. Kot primer društev, ki se uveljavljajo na svojem območju, sta na primer Šmarje in Pridvor.

Popolnoma zaspala so nekoč delavna društva v Marezgah, Čezarjih-Pobegih in Dekanih, medtem ko so na primer v Škofijah in Hrvatinih objektivni pogoji, ki onemogočajo razmah in zavirajo dobro voljo dela voljnih članov. Prav poseben primer pa je v samem Kopru; čeprav nekatere sekcije — godba na pihala, moški pevski zbor, mladinsko kulturno-umetniško društvo — delajo, društva, to je Svobode, pravzaprav ni. Prav gotovo je to velika ovira za večji razmah kulturno-prosvetnega življenja ne samo v Kopru, ampak tudi na podeželju.

Ugotovitev, da še nismo uspeli razviti sodobnejših in pestrejših oblik v okviru klubov, velja za vso koprsko komunico, razen Šmarja. Lahko bi našli številne objektivne faktorje, ki so krivi, da je klubsko življenje v dokajšnji zaostalosti, vendar pa tudi subjektivne krivde ne manjka. Pomankanje prostorov in denarja je marsikdaj samo dobrodošlo opravičilo za nezainteresiranost.

V razpravo sta posegla tudi predsednik Občinskega odbora SZDL Rado Pišot in predsednik

Okrajnega sveta Svobod Ivan Mavsar. Tovariš Pišot je zlasti opozoril, da so letos predvidena večja sredstva za dotiranje kulturnoprosvetne dejavnosti v občini, da pa bo treba ta sredstva porabljati le smotrno in koristno. Tovariš Mavsar pa je opozoril, da bodo vodstvo, naj ne pozabi na podeželje, ki je željno pestrih in amaterskih prireditev. Za to bi pač najlažje skrbeli v Kopru, zato bo treba prvenstveno v mestu samem urediti društveno delovanje in mu dati trdnjavo organizacijske oblike. Investicije v kulturno dejavnost bodo v bodoče večje, toda uporabiti jih bo treba glede na perspektivni razvoj, to se pravi v krajih, ki se bodo še razvijali ali kjer se je prebivalstvo vsaj ustalilo, brez pomena pa bi

bile investicije v vaseh, ki so ostale brez mladine ali pa so domala prazne.

Delegati, ki so se udeležili skupščine kot predstavniki svojih društev, so razpravljali v glavnem o problemih, ki jih tajejo v lastni hiši. Njihove probleme, kot tudi uspehe bomo objavili posebej.

Skupščina je razrešila dosedanja svet in nadzorni odbor, ter izvolila novi 23-članski, 3-članski nadzorni odbor ter 24 delegatov za okrajno skupščino, ki bo v jeseni. Novemu svetu so takoj poverili nalogo, naj na podlagi poročila in razprave na letni skupščini izdela zaključke in priporočila za bodoče delo ter jih dostavi vsem društvom v občini. Za novega predsednika Sveta so izvolili tovariša Evgena Freliha. Z. L.

V nekaj vrstah

LOJZE KRAKAR: SONCE V KNJIGI. Knjiga s takšnim naslovom je gotovo namenjena mladini. V njej je zbranih 22 pesmi, ki so namenjene našim najmlajšim. Knjiga je izšla v zbirki Cilebanova knjižnica, ilustriral in opremil jo je Nikolaj Omersa.

INDIANSE PRAVLJICE. Pravljičje zajejamo najdragocenejši ljudski predatki. O severnih Eskimov do plemena na jugu. Svojske po motivih, nastopajočih ljudih in živalih, prinašajo barvito osvežitev v program naše pravljice zbirke. Prevedel jih je Albert Širok, knjigo pa je opremil Branko Simčič.

TRADICIONALNI DAN KOPRSKEGA UČITELJIŠČA OB 15. OBLETNICI OBSTOJA ŠOLE

Kot vsako leto spomladi so koprski učiteljiščniki tudi letos praznovali svoj dan. Posebno obležje slavnosti je dalo dejstvo, da so proslavo povežali s 15. obletnico obstoja svoje šole.

Prvi del proslave je bil v soboto dopoldne, 31. marca, v koprski gledališki dvorani. Dijaki so se predstavili s kulturnim programom. Izvajali so Kulundžičev dramo »Ušode«, pevski zbori so izvedli pet vokalni koncert, študentje petega letnika pa so pripovedovali o svojih vtisih ter izkušnjah z enomesečne prakse, na kateri so bili v februarju na raznih osnovnih šolah.

Po kulturnem programu so se starši učiteljiščnikov srečali na roditeljskih sestankih s člani profsorskega zbora, ogledali so si lahko tudi lepo urejeno in bogato razstavo likovnih in tehničnih del v šolskih prostorih.

Za veseli zaključek praznovanja so priredili učiteljiščniki zabavni večer s plesom v prostorih menze podjetja Tomos v Kopru.

V vsem tem prireditvam so koprski učiteljiščniki dokazali, da njihov trud in prizadevanje pedagogov na šoli že rojeva obetavne sadove. Upamo samo, da se bodo ti mladi ljudje tudi po končanem študiju odločili za pedagoški poklic in tako izpolnili vrzeli v pomanjkanju pedagoških delavcev. S tem pa bodo obenem izpolnili tudi svoj življenjski cilj, za katerega so se odločili že ob svojem vpisu na učiteljišče.

A. Miklavčič

OBISK IN RAZGOVOR V OBČINSKI LJUDSKI KNJIZNICI V SEŽANI

Veliko knjig in obsežno področje

razgovor

Najprej me je zanimalo finančno stanje knjižnice za letošnje, kajti za lani so znani podatki, da je bilo precej kritično: dotacija je bila tako majhna, da so komaj zmogli za zelo nizko plačo ene knjižničarke, novitet niso mogli kupovati.

— Pripomniti pa moramo še to, je govoril predsednik UO tovariš Peterca, da je občinski ljudski odbor proti koncu leta še nekaj dodal, tako da smo nastavili še eno knjižničarko, nova oprema knjižnice in adaptacija prostora, kamor se je knjižnica preselila, pa je tudi stala še dva milijona.

— Za letošnje leto smo napravili nepretrgan plan najnujnejšega. Za njegovo uresničenje bi potrebovali 4,5 milijona dinarjev. Tega ne bomo dobili, objubljen pa imamo dva milijona. Ta dotacija bo pač morala zadostovati za normalno poslovanje, kupovali pa bomo samo najaktualnejše in najpotrebnejše knjižne izdaje. Od teh dveh milijonov potrebujemo namreč 1,1 milijona za osebne izdatke, 900 tisoč pa nam ostane za nakup knjig in za vse druge stroške.

— Toda pri nas normalno poslovanje ne zadostuje. Naša knjižnica ne zadovoljuje zakonskih predpisov in nima pravnega statusa. Tu ni druge rešitve, postaviti jo bo treba na lastne noge, ji zagotoviti sredstva, imenovati upravnika. Potem bo lahko začela šele uvajati normalno poslovanje: urejevati katalog, decimalno klasifikacijo, inventarno knjigo. Vsega tega namreč še nimamo. Za to delo bo celo potrebna honorarna pomoč, kajti samo knjig je več kot 13 tisoč.

To nam pove že njen naziv: Občinska ljudska knjižnica. In to mi je potrdila informacija, ki sem jo dobila na občinskem ljudskem odboru: knjižnica ni samostojna ustanova in pravzaprav tudi nima upravnika; zanjo skrbi že več let predsednik upravnega odbora Jože Peterca, so mi še rekli, in to tako dobro, da je knjižnica najsvetlejša točka v sežanskem kulturno-prosvetnem življenju.

Torej sem na javnem tožilstvu obiskala tovariša Peterco, da sva skupaj odšla v lepo urejeno knjižnico, ki je v pritličju doma Partizana. K osvetljevanju knjižničarskega problema na Sežanskem sta nato še pritegnili knjižničarki Lidija Reblu in Albina Kobler.

— Šele ko bi imeli tako urejeno matično knjižnico, bi lahko začeli urejati vprašanje področnih knjižnic, skrbeti za potujoče kovčke in bi lahko nudili kolegom v manjših knjižnicah direktno ter konkretno pomoč. Če k temu pristejete še dejstvo, da bi bilo nujno dopolniti opremo knjižnice — nove omare, izposojevalni pult, je jasno, da planirane zahteve niso bile pretirane.

Zanimalo me je nadalje, kakšne knjige imajo na policah in kdo so njihovi bralci.

— Med našimi knjigami je seveda največ slovenskih, leposlovnih in mladinskih, precej pa imamo tudi hrvaških in nekaj italijanskih. Naših bravcev je nekaj več kot dva tisoč stalnih, priložnostnih pri tem ne računamo. Všteti pa tudi niso tisti, ki naše knjige sicer berejo, pa si jih ne sposojajo sami. Naša knjižnica namreč zalaga številne vasi podeželja, tudi oddaljene vasi, vendar si sposodi navadno knjige nekdo za vso vas. Lahko bi rekli, da je dobra tretjina naših bravcev s podeželja. Naj naštejemo samo nekaj vasi, ki niso v bližini Sežane: Lokev, Stjake, Storje, Povir, Vremski Britof, Tomaj, Divača, Dutovlje, Skopo, Senožec, Stanjel, Vrabče, Hruševica, Kazlje, Griže, Šmarje itd.

Ker pa ima sežanska Občinska ljudska knjižnica tako široko zaledje in bo morala postati matična knjižnica ne samo za sežansko, ampak celo tudi za hrpeljsko komunjo, jo bo moral ustanovitelj zagotoviti najprej zakonski status, potem pa najti tudi način za pametno in ustrezno rešitev še drugih vprašanj.

In tako me mislimo samo mi ali samo tisti, ki se s to knjižnico neposredno ukvarjajo, ampak je to tudi želja številnih občanov, ki so jim knjige vsakodnevna potreba. — Z. L.

na kratko

PD Tabor iz Loke v Hrpeljah

Dramska skupina prosvetnega društva »Tabor« iz Lokve je pripravila komedijo Marjana Marinca »Poročil se bom s svojo ženo«. To priklupno delce so uprizorili najprej na domačem odru, v nedeljo pa so z njim gostovali v Hrpeljah. Zal jim slabo vreme ni bilo naklonjeno in je bila mrzla dvorana slabo zasedena. Prizadevni igralci pa poguma niso izgubili. Odločili so se, da bodo gostovali še v nekaterih bližnjih krajih.

VEČERNA ŠOLA

V organizaciji Ljudske univerze in občinskega komiteja Ljudske mladine se je začela pred kratkim večerna mladinska politična šola tudi v Postojni. Mladi slušatelji, ki jih je 27, so imeli doslej tri predavanja. Pouk pa bo trajal nekaj mesecev, nakar bodo slušatelji opravljali zaključne izpite.

TERAN V POČENEM KOZARCU

Te dni je obiskal Ilirsko Bistrico mladi slovenski slikar iz Italije Andrej Košič in razstavil 20 del v olju in 10 akvarelov. Mladi slikar je preživel svoja otroška leta v Ilirski Bistrici, zato ni nič čudnega, da je hotel prirediti razstavo svojih del že jeseni leta 1961. Tudi mesto tega ni zmoglo. Letos mu je to željo izpolnila delavska univerza. Lepo in spodbudno. Toda prikupna dela so se zgnatla na mize, nekatera pa so našla svoje mesto tudi na obešalnikih. Spodbudno? Vse prej kot to! Tudi plakata, ki bi vabil na razstavo, ni bilo, pa tudi odprtost razstave ne. Nad tem neodgovornim početjem naj se zamislijo predvsem tisti ljudje, ki so za postavljene in odgovorne. S takšnimi vtisi je slikar odšel med naše rojake onstran meje...

Jože Šajn

V četrtek minuli teden je dramska skupina DPD Svoboda v Postojni postavila na oder v obnovljeni dvorani Doma kulture satiro Skowronskega in Slotwinskkega »Direktorjev rojstni dan«. Marljivo igralci so doživeli lepo priznanje za svoj uspeh nastop

E. S. Gardner:

- Odlomek iz knjige RADOVEDNA NEVESTA. — V zbirki Komet izdala Mladinska knjiga v Ljubljani
- v prevodu Branka Perka

Tajnica doktorja Millsapa je bila nadse ogorčena. »Tja ne morete vstopiti!«, je dejala. To je zabeležila ordinacija doktorja Millsapa. Brez predhodnega dogovora ljudi sploh ne sprejema. Morali boste priti, ko bo imel čas.

Perry Mason ji je pogledal naravnost v oči. »Z ženskami se ne prepričam rad,« ji dejal. »Rekel sem vam že, da sem odvetnik in da bi rad govoril z doktorjem o stvari, ki je zanj nadse pomembna. Pojdite k njemu in mu recite, da bi se Perry Mason rad pogovoril o avtomatski pištoli tipa Colt, kalibra 32, ki je prijavljena na njegovo ime. Povejte mu, da bom počakal natanko trideset sekund, potem pa vstopim!«

V tajnikini očeh se je zalesketal strah. Oklevala je, se obrnila, odprla vrata v zasebno ordinacijo doktorja Millsapa in ji s treskom zaloputnila za seboj. Perry Mason je pogledal na zapestno uro. Točno, ko je minilo trideset sekund, je stopil k vratom, pritisnil na kljuko in jih odprl.

Doktor Millsap je bil oblečen v belo haljo. Na čelu je imel z usnjeno trakovi privezano konjavno zrcalo, ki mu je dajalo res posloven videz. V ordinaciji je dišalo po razkuževalnem sredstvu. V steklenih vitrinah so se svetili kirurški instrumenti. Skozi odprta vrata je bilo opaziti vrsto knjižnih polic na eni in opločeno operacijsko sobo na drugi strani.

Tajnica se je z eno roko oprlala na rame doktorja Millsapa. Njene oči so

bile široko razprte. Naslanjala se je na zdravnikovo. Ko so se vrata odprla, je šinila naskok in njen pogled je izražal strah. Doktorjev obraz je bil poostano bled. Perry Mason je tiho, a odločno zaprl vrata. »Čas je dragocen,« je počasi rekel. »Nisem ga hotel zapravljati z dolгим uvodom, poleg tega pa vam nisem hotel pustiti dovolj časa, da bi si li izmislili kap laži, in da bi ga jaz moral zavpraviti še več, da bi vam te laži dokazal.«

Doktor Millsap se je vzravnil. »Ne vem, kdo ste,« je dejal, »in prav gotovo ne razumem vašega nezaželenega vdrta. Ali izginete ali pa bom poklical polico in vas dal vreči ven.«

Perry Mason se je široko razkoračil, njegova oglata brada je izražala odločnost, njegov pogled je bil hladen in miren. Bil je kot granitna skala. »Čokot, leđeno mrzel in nepopustljiv,« ko boste poklicali polico po telefonu, doktor,« je dejal, »jim poštne izdati lažni miriški list za Gregoryja Lortona. Razložite jim tudi lahko, zakaj ste dali Rhodi Montaine avtomatsko pištolo kalibra 32 in ji naročili, naj ustrelj Gregoryja Moxleya.«

Doktor Millsap si je z jezikom obilnili suhe ustnice in obupan pogledal tajnico. »Ovidi, Mabel,« ji je dejal.

Ta je trenutek oklevala, strupeno pogledala Perryja Masona in mimo njega odšla iz sobe. »Poskrbite, da nala ne bodo motili,« je pripomnil Mason. Odgovorila mu je tako, da je krepko zaloputnila vrata sprejemnišnice.

Mason je uprl oči v doktorja Millsapa. »Kdo ste?« ga je le-ta vprašal. »Sem odvetnik Rhodi Montaine.« Za trenutek se je na doktorjevem obrazu pokazala prežeta olajšanja. »Vas je ona poslala?«

»Kje je zdaj?«

»V priporu,« je s poudarkom dejal Mason. »Zaradi umora.«

»Kaj to?« je dejal, »kaj menite?«

»Ker bi rad izvedel nekaj o miriški listu in o pištoli.«

»Sedite,« je rekel doktor Millsap in se tudi sam zvalil v naslonjač, prav kot bi mu bila odpovedala kolena. »Da pomislim,« je rekel, »mož po imenu Lorton... Seveda, imam veliko pacientov in se ne morem spomniti primerov kar tako. Morda bi lahko pogledal v svoje zapiske. Rekli ste, da je to bilo leta 1929? ... Če bi mi lahko povedali nekaj podrobnosti...«

Masonov obraz je zardel od jeze. »K vraga s to komedijo!«, je rekel. »Ste prijatelj Rhodi Montaine, samo ne vem, kako dober. Veste, da je bila poročena z Lortonom in da jo je Lorton popihal. Iz gotovih vzrokov se ni hotel ločiti. Dva desetega februarja 1929. letu se v Sunnysidejsko bolnišnico sprejeli bolnika, ki je imel pljučnico. Vpisal je bil pod imenom Gregory Lorton. Vi ste tedaj bili tam zdravnik. Bolnik je umrl trinajstega februarja. Miriški list ste podpisali vi.«

Doktor Millsap si je še enkrat ovlažil ustnice. Njegove oči so bile polne strahu. Perry Mason je iztegnil levo roko, jo upognil v komolcu, tako da je lahko pogledal na zapestno uro. »Imate deset sekund časa, da začnete govoriti,« je rekel.

Zdravnik je globoko zajel sapo. Začel je govoriti hitro in zmeden. »Ne razumem tega. Nikdar ne razumem, če bi, bi tako ne nastopil. Vi ste odvetnik Rhodi Montaine. Jaz sem njen najboljši prijatelj. Ljubim jo. Več mi je zanjo, kot za karkoli na svetu. Ljubim jo, odkar sem jo spoznal.«

»Zakaj ste podpisali miriški list?«

»Da bi lahko dobila zavarovalnino.«

»Zakaj je ni mogla dobiti po redni poti?«

»Nismo mogli dokazati, da je Gregory Lorton mrtev. Govorilo se je, da se je ponesrečil pri letalski nesreči. V zapiskih letalske družbe stoji, da je bil kupil vozni listek za isto letalo, nismo pa mogli povsem dokazati, da je res bil v letalu. Nobenih drugih trupel niso našli razen eno. Za zavarovalno družbo pa to ni bil zadosten dokaz.«

Nekateri odvetniki so povedali Rhodi, da bo morala čakati sedem let, da se leto lahko začne postopek za proglasitev za mrtvega. Hotel je postati svobodna. Če bi se hotelo ločiti, bi morala dokazati, da je še živ. Ni vedela, kaj naj stori. Mislila je, da je vdova. V to, da je njen mož mrtev, sploh ni dvomila.

Potem sem prišel na dobro misel. Mnogo revnih bolnikov je prošlo za sprejem v bolnišnico. Nismo jih mogli sprejeti in veliko teh je bilo na smrt bolnih. V bolnišnico je hotel tudi mož Lortonove postavne in starosti. Videl sem, da ima pljučnico in prepričan sem bil, da mi ni pomoči. Rekel sem mu, da ga lahko spravim v bolnišnico, če prevzame ime Gregory Lorton, in če bo odgovoril na vprašanja o svojih starših tako, kot mu poročam jaz. Gregory Lorton je imel namreč v bolnišnici še nekaj kreditov.

Mož je pristal. Na zastavljena vprašanja je odgovoril tako, da so se njegovi odgovori ujeli s podatki na Lortonovem poročnem listu. Za moža smo storili vse, kar se je dalo. To prilega. Nisem poskušal pospešiti njegov konec, pač pa sem vložil ves trud, da bi ozdravel. Vedel sem, da lahko vse skupaj poskusimo s kakšnim drugim bolnikom, dokler pač eden ne bi umrl. Kljub vsemu pa je ta človek umrl. Izstavljal sem miriški list. Če nekaj človek pa je Rhodin odvetnik pisal na matični urad. Od-

vetnik je to storil v dobri veri, da je Lorton res mrtev. Potem je stopil v stik z zavarovalno družbo in le-ta je izplačala zavarovalnino. »Kolikšna je bila zavarovalnina?«

»Ni bilo mnogo, drugače nam vse skupaj ne bi šlo tako gladko izpod rok. Mislim, da je bilo okoli petnajst sto dolarjev.«

»Je bil Lorton zavarovan v korist svoje žene?«

»Da. Pregovorili je Rhodo, da sta se oba življenjsko zavarovala v korist drug drugega. Rekel ji je, da se pogaja za zavarovalnino v višini petdeset tisoč dolarjev, da pa ga je zavarovalnica trenutno pripravljena zavarovati le za tisoč pet sto dolarjev, dokler ne dobijo nekih podatkov. Pripravil jo je do tega, da se je v njegov prid dala zavarovati za devet tisoč dolarjev. Brez dvoma jo je nameraval ubiti, da bi prišel do zavarovalnine, če mu ne bi bilo uspešno ukrasti njene prihranke in zbežati.«

»Seveda je nehal s plačevanjem premije takoj, ko je od nje odšel, ali ne?«

»Da. Je rekel doktor Millsap. »Tistih petdeset sto zavarovalnine je bila samo preteveza. Verjetno je na vse skupaj pozabil. Rhoda pa je še naprej plačevala svojo premijo. Letalska nesreča se je zgodila nekaj mesecev potem, ko je vplačal prvi obrok premije. Miriški list pa je preložila nekako v enem letu. Če bi bila Rhoda takoj po nesreči zahtevala izplačilo zavarovalnine, bi ne bila imela nobenih težav. Tako pa je pri zavarovalni družbi naletela na nekega birokratskega uradnika, ki ji je povzročil mnogo nepotrebnih težav.«

In kaj se je zgodilo potem?«

»Potem je nekaj časa počakala in končno dobila zavarovalnino izplačano na podlagi miriškega lista, ki sem ga bil jaz izstavil.«

Skladna rast proizvodnje in storilnosti

(Nadaljevanje z 2. strani)
investicije bodo znašale 917 milijonov din, od tega gospodarske 685 milijonov, negospodarske pa 232 milijonov, pri čemer pa pojde 225 milijonov v investicije za družbeni standard. Razmerje med gospodarskimi in negospodarskimi investicijami se je v primerjavi z lanskim letom izboljšalo v prid negospodarskim, zlasti za družbeni standard.

Med negospodarskimi investicijami je vsekakor na prvem mestu dograditev nove osemletke, za kar je potrebnih še okoli 100 milijonov din. Prav toliko sredstev pa pojde tudi za izgradnjo 26 stanovanj, ki jih bodo zgradili Gozdno gospodarstvo, gradbeno podjetje »Primorje« in kmetijska zadruga. Okoli 32 milijonov je namenjenih za naslednje: rekonstrukcija vodovoda Jelšane — Dolenje, dograditev kopalnega bazena in nekaterih drugih komunalnih objektov, izdelava urbanističnega in zazidalnih načrtov ter raziskovalna dela za graditev nekaterih vodovodov.

Med gospodarskimi pa je vsekakor največja investicija v rekonstrukcijo »Lesonita«, ki bo za osnovna in obratna sredstva skupaj znašala 667 milijonov. Rekonstrukcija, katere so se lotili že lani decembra, je v teku in bo predvidoma končana do konca maja. Po rekonstrukciji se bo proizvodnja lesonita povečala od 10 na 16 tisoč ton. Izpopolnjen pa bodo tudi obrati za oplemenitenje osnovnega proizvoda. V podjetju »Topol« imajo sicer že izdelane elaborate za perspektivni razvoj, vendar pa bodo letos predvsem realizirali priprave za predelavo ekotističnega lesa. Obratoma v Baču in Koritnicah (podjetje »Javor«) priporoča program, naj bi se preusmerila na izdelavo finalnih izdelkov iz vse lesne mase, ki jo imata oziroma dobivata s svojega področja. Program sploh nakazuje, da bo nujno treba lesno industrijo prilagoditi surovinski bazi ter polagoma prehajati na čedalje višjo predelavo in najbolj racionalno izkoriščanje lesa. Skrbneje je treba iskati vse možnosti za predelavo vsega drobnega lesa in lesnih odpadkov, pri čemer pa je nujno potrebno sodelovanje med gozdarstvom ter lesnoindustrijskimi podjetji. Tovarna organskih kislin bo povečala proizvodnjo mlečne kisline od 145 na 200 ton, vinske kisline pa od 95 na 150. Odločila pa se je tudi, da začne letos, če dobi v ta namen sredstva, proizvajati oksalne kisline. Podjetje »Transport« bo povečalo transportni park od 247 na 440 ton nosilnosti ter postavilo ustrezne garaže in mehanične delavnice. Kmetijski zadrugi Ilirska Bistrica ter Knežak si bosta prizadevali s

primernimi ukrepi dvigniti proizvodnjo, povečati obdelovalne površine ter krmski bazi ustrezno dvigniti število goveje živine. Na področju Prema bodo nadaljevali z urejanjem novih nasadov češpelj in jabolk. Lep napredek pa predvideva program tudi v gostinstvu in turizmu (modernizacija gostinskih obratov ter

ureditev turistične postojanke na Premskem gradu), v trgovini ter obrtni in komunalni dejavnosti. Preskrbovalno podjetje »Snežnik« bo usposobilo klavnico, tako da bo lahko služila tudi za izvoz mesa. Obrtno podjetje »Planika« pa bo organiziralo obrtni center z dobrimi pogoji za razvoj proizvodne in storitvene obrti. — (2)

To je dolgoročna naloga komun

(Nadaljevanje s 1. strani)

osnove za prevzem raznih pristojnosti, po mnenju članov plenuma nikakor ne bi smelo vplivati zaviralno na utrjevanje poglobljanja in večanja obsega samoupravnih nalog oziroma kompetenc krajevnih skupnosti. Toda v komunah bodo morali izredno tenkočutno obravnavati sestav krajevnih skupnosti, predvsem z merili bodočega razvoja teh zaključenih teritorialnih enot, torej vasi in zaselkov, ki to skupnost sestavljajo. Skratka — diferenciacija krajevnih skupnosti, njih reorganizacija itd. naj bo podrejena v prvi vrsti upoštevanju regionalnosti komun, njenemu perspektivnemu razvoju in vsem čim, ki zagotavljajo od nje odvisni pogoji razvoja in njenim prebivalcem stvarne koristi.

Bolj kot doslej pa se bodo morali stajati tudi interesi krajevnih skupnosti in gospodarskih organizacij ter ustanov na njenem področju, saj je očitno, da je razvoj gospodarstva na določenih teritorialnih enotah v glavnem podrejen njeni celovitosti, torej vsestranskemu razvoju kraja, zato krajevna skupnost ni samo zadeva državljanov in njihovih sredstev, ampak tudi stvar komun in delovnih skupnosti ter njihove gnotne pomoči.

Uspešnejše poglobljanje krajevnih samouprave je doslej v znatni meri ovirala tudi okolnost, ker delo krajevnih skupnosti ni slo nelo na določenih zakonitih predpisih, ki bi jim zagotovili obseg in način poslovanja itd., kakor imajo to na primer stanovanjske skupnosti. Zato so na plenumu sprejeli tudi sklep, naj bi vzporedno z oblikovanjem občinskih statutov sestavili tudi statute krajevnih skupnosti, vendar smejajo ti vsebovati le predpise samoupravnega, nikakor pa oblastnega značaja.

O nalogah, ki jih bodo v zvezi s temi vprašanji dosledno izvajali občinski in krajevni odbori SZDL, je govoril tudi predsednik OO SZDL Gustav Guzej; med drugim je poudaril, da krajevni odbori Socialistične zveze nikakor ne smejo prevzemati od krajevnih skupnosti operativnih nalog, ampak je njihova dolžnost, da

aktivirajo odbore krajevnih skupnosti. V zvezi z vprašanji finansiranja krajevnih skupnosti pa je tovariš Guzej omenil nekaj predlogov. Razen sredstev iz občinskih proračunov, s katerimi naj bi gnotno podprli krajevne skupnosti na osnovi regionalnega načrta občin, da že tako pihih sredstev ne bi še bolj razbijali, bodo krajevne skupnosti bolj dosledno kot doslej morale iskati vir dohodkov v raznih gospodarskih dejavnostih. — (bb)

Izboljšati občutek

(Nadaljevanje s 3. strani)

delu in k hitrejšemu uveljavljanju neposrednega upravljanja, bodisi na področju gospodarstva, družbenih služb in druge. Neprijetno močnejši poudarek kakor prejšnja leta pa daje tudi potrebi po intenzivnejšem družbeno strokovnem izobraževanju delavcev in potrebi po uvajanju smotnejše politike pridobivanja visoke in srednje izobraženih ekonomskih kadrov.

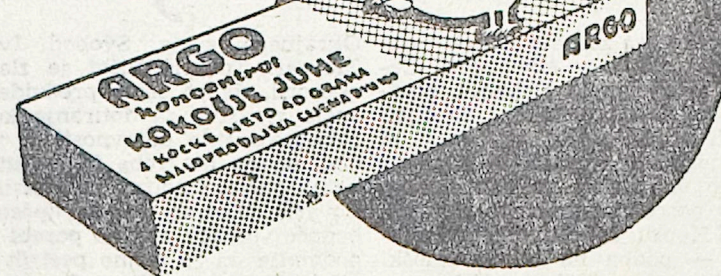
Oba zbora ObLO Postojna sta na sobotni seji sprejela tudi občinski proračun za letošnje leto. Proračunski dohodki bodo od lanskih 318 milijonov predvidoma porasli na 450 milijonov dinarjev ali za 41%. Ista vsota izdatkov naj bi se predvidoma potrošila tako: za odvod v sklade 162 milijonov, za prosveto in kulturo 4,5 milijona, za socialno varstvo 22,3 milijona, za zdravstvo zaščitno 22,4 milijona, za državno upravo 91,8 milijona, za komunalno dejavnost 33,5 milijona, za negospodarske investicije (načrti) 5 milijonov, za dotacije 32 milijonov, za obveznosti iz posojil in garancij 17,4 milijona ter za proračunsko rezervo 30,5 milijona dinarjev.

A. Miklavčič

PRIHRANI DENAR, ČAS IN TRUD!

ARGO Juha

DELMARIS

Mala kronika iz naših komun

ROJSTVA

V koprski poročnišnici so rodile: Vida Kočvar iz Ankarane — dečka; Ida Ražman iz Koštabone — dečka; Hilarija Krašna iz Plavij — deklko; Ana König iz Semedele pri Kopru — dečka; Veronika Kocjančič iz Dekanov — dečka; Tereza Pavlič iz Pavličev — deklko; Elvira Kodarin iz Boršta — deklko; inž. Marija Zupan-Golala iz Kopra — deklko; Karolina Hrvatin iz Izole — dečka; Rozina Šuber iz Slop — dečka; Marija Obad iz Dekanov — deklko; Marija Mihevc iz Kopra — dečka; Milenka Jedrejčič iz Parecaga — dečka; Silvestra Čepar iz Nasirca — dečka; Marija Prodan iz Prodanov — deklko; Marija Bordon iz Vanganele — deklko; Margarita Irup iz Kopra — deklko; Karmela Čepak iz Črnega kala — deklko; Ida Lapajne iz Portoroža — dečka; Ada Bržan iz Boršta — dečka; Ašunta Vižintin iz Lovrečice — deklko; Pavlina Vižintin iz Jagodja — deklko; Franciška Poljak iz Izole — deklko; Viktorija Jugovac iz Gomile pri Eujah — deklko; Helena Baruca iz Seče pri Portorožu — dečka; Ana Markočič iz Čepića — dečka; Jožefa Chersicola iz Izole — deklko; Angela Koren iz Strunjana — deklko; Katarina Ambrožič iz Kopra — dečka; Ada Vivoda iz Kopra — deklko; Franciška Murkovič iz Parecaga — dečka; Olga Petroš iz Fjoroge — dečka; Danjela Šestan iz Parecaga — deklko.

V postojnski poročnišnici so rodile: Neža Valentič, iz Spodnje Bitnje — dečka; Romana Znidarčič iz Brda — deklko; Angela Dominko iz Bilj — dečka; Roza Marija Rožič, iz Smihelja — dečka; Karla Dragica Baša, iz Martinu — dečka; Marija Malec iz Planine — deklko; Albina Krečič iz Podnanosa — deklko; Neda Vlahovič iz Postojne — deklko; Franciška Mirja iz Štrmice — deklko; Lidija Mevlja iz Lokve — deklko; Marija Beltram iz Volčje drage — deklko; Ružica Grčič iz Vipave — deklko; Marija Nakrst iz Nove Gorice — deklko; Julijana Ivančič iz Raven — dečka; Cvetka Lozar iz Vrhovc — deklko; Marija Sever iz Bukovja — deklko; Alojzija Vidmar iz Orlje — dečka; Ana Pavlič iz Goč — dečka; Ida Karž iz Vipave — dečka; Cirila Star iz Lokavca — deklko; Savina Franko

iz Nove Gorice — dečka; Gabrijela Praček iz Budani — dečka; Boža Hočvar iz Dol. Košane — deklko; Ivana Pregelj iz Orešij — deklko; Silvana Kobal iz Nove Gorice — dečka; Angela Peršič iz Vitovelj — deklko; Ivanka Malik iz Goč — deklko; Danijela Šuligo iz Nove Gorice — dečka; Martina Perko iz N. Gorice — deklko; Slavica Baštovanovič iz Postojne — dečka; Pavla Kovatič iz Otočč — dečka; Evelina Pergar iz Lokavca — dečka; Vanda Pangerc iz Lože — deklko; Ada Rolih iz Podgraj — deklko; Terezija Pirman iz Osredka — dečka; Antonija Zwölf iz Unca — deklko; Ivana Marc iz Gradišča — dečka; Andža Stankovič iz Postojne — dečka.

POROKE

V KOPRU: Branislava Ritonja, uslužbenka iz Kopra, in Marjo Sergio, avtočičar iz Kopra; Rozeta Valentič, delavica iz Čezarjev, in Guertino Bordin, strojni ključavničar iz Pridvora; Senja Musić, artistka iz Zagreba, in Julijan Buhaj, radiotehnik iz Kopra.

V SEZANI: Jožefa Ferfila, delavica iz Dolenje vasi, in Vincij Kavčič, mizar iz Senožeč.

UMRLI

V koprski občini: Vasilja Džellilović iz Salare; Ana Jakomin iz Pridvora, stara 72 let; Marija Pribac iz Smarij, stara 27 let; Franc Koren iz Babičev, star 61 let; Franc Mavtinger iz Dolnje Košane, star 42 let; Marija Ludvik iz Rjavč 29, stara 60 let.

V sezanski občini: Alojz Likar iz Vrtojbe, star 40 let; Martin Štok iz Majenov 2, star 94 let.

V izolski občini: Matija Jaksetič, upokojenec, star 71 let; Valentina Klun, roj. Alessio, gospodinja, stara 66 let.

MALI OGLASI

OB VAŠIH OBISKIH V TRSTU ne izpustite obiska trgovine »MAGLIABELLA« na Corsu Garibaldi št. 11 (Barriera) nekaj korakov od avtobusne postaje. Pri nas boste našli veliko izbiro pletenin, nogavic in perila za dame, gospode in otroke po najnižjih cenah v Trstu. Postreženi boste v vašem jeziku! Proti izreku tega oglasa prejmete darilo!

Najditelja vreče s semenom rdečega radiča (šest kg), izgubljene ob cesti od križišča Dekani proti Ankaranu prosimo, da vrečo vrne na kmetijsko posestvo Valmarin.

ODDAM OPREMLJENO SOBO in počutjem nemščino. Ponudbe na upravo lista pod »Koper«.

IŠČEM HIŠNO POMOČNICO.

Prof. Milena Pavlovčič-Jenko, Rozmanova ulica 30, Piran.

IŠČEM SOBO za 2 osebi v Kopru ali okolici. Naslov v upravi Slovenskega Jadrana.

UPOKOJENCA (bolničarka) iščeta enosobno stanovanje kjerkoli ob morju. Eventualno kupita ali plačata vnaprej. Ponudbe na upravo lista.

MENJAM 3-sobno komfortno stanovanje v Piranu za enakovredno v Kopru, vezano na določene pogoje. Naslov v upravi lista.

RAZPIS

DIJAŠKI DOM V KOPRU

razpisuje

MESTO RAČUNOVODJE

Plača po pravilniku. Nastop po dogovoru. Pravilno opremljene prošnje je dostaviti do 15. aprila na upravo Dijaškega doma Koper.

SERVIS »BLESK« KOPER

Ivan Zorž

se priporoča za usluge: pranje in mastenje motornih vozil po solidni ceni in zadovoljivo.

POZOR

EDINSTVENA PRILOŽNOST

Ločenec, razočaran v zakon, brez otrok, premožen, z lastno hišo in ohlišnico v predmestju Kopra želi resnega poznanstva z značajno ženo od 35 do 45 let za skupno zakonsko življenje. Gnotno stanje ne igra vloge. V poštev pridejo tudi vdove. Pismene ponudbe dostavi upravi Slovenskega Jadrana, Koper pod šifro »Nova pomlada«.

UPRAVNI ODBOR GRADBENEGA PODJETJA »1. MAJ«

razpisuje prosto delovno mesto

vodje oddelka za pripravo gradbenih del

Pogoji: gradbeni inženir z najmanj triletno prakso in pooblastilom za izvajanje del ali višji gradbeni tehnik z najmanj desetletno prakso in pooblastilom za izvajanje del. Rok za prijavo s kratkim življenjepisom in navedbami dosedanjih zaposlitev je 15. april 1962. — Osební dohodki po pravilniku podjetja. Stanovanje na razpolago v jeseni 1962. Selitvene stroške v primeru namestitve plača podjetje.

TURISTIČNO DRUŠTVO PORTOROŽ S SODELOVANJEM POMORSČAKOV

vabi na

7. TRADICIONALNI POMORSKI PLES

ki bo v soboto, 14. aprila 1962, v prostorih hotela »Palace« v Portorožu. — Pričetek ob 20.30 uri. — Vstopnina 500 din. Rezervacije miz oziroma prenočišč sprejema hotel »Palace« do vključno 12. aprila 1962.

RAZPIS

GOSTINSKO PODJETJE »JADRAN« KOZINA

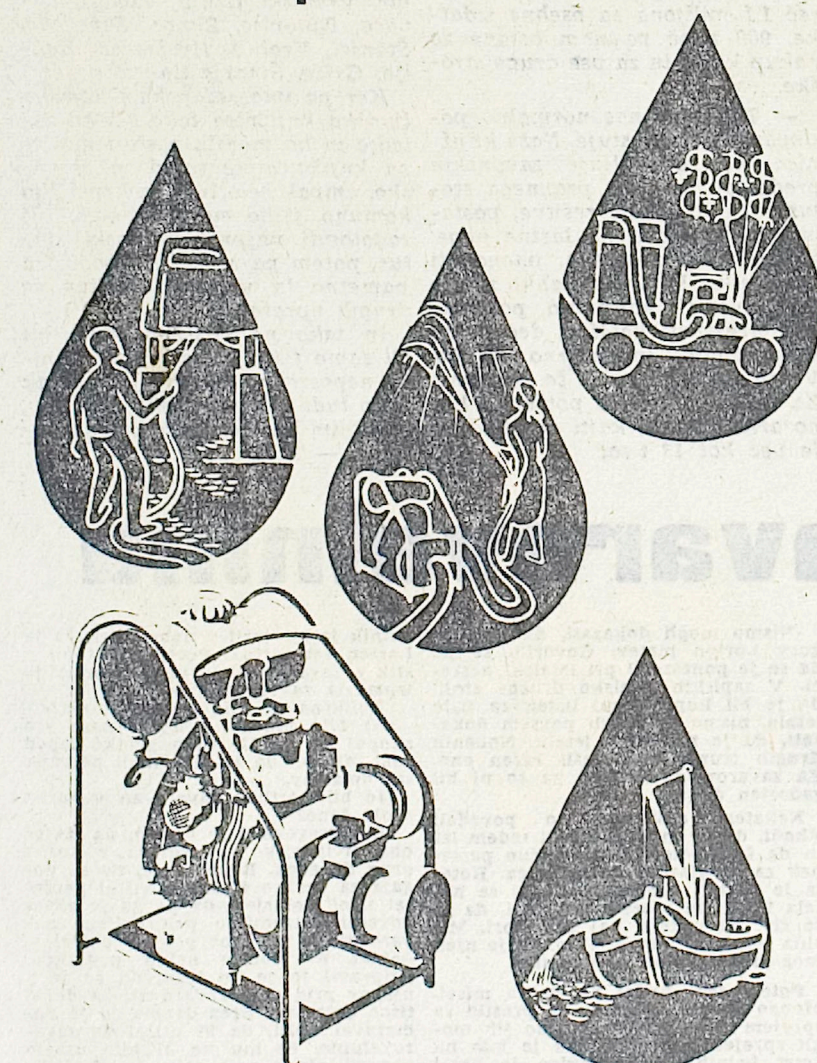
proda

po sklepu del. sveta podjetja naslednja osnovna sredstva:

1. KUHOVJSKO KREDENCO Z OMARICO
2. STROJ ZA IZDELOVANJE SIFONA
3. EKSPRES STROJ »LA SAN MARCO« STAREGA TIPA
4. VEČ RABLJENIH VINSKIH SODOV

Prednost do nakupa ima družbeni sektor, in sicer osem dni po objavi razpisa

Motorna črpalka MP 250/20

je te dni dospela s Tomosovega tekočega traku. Črpalka je centrifugalna, opremljena s 60 ccm bencinskim motorjem; moč 2,4 KS, kapaciteta 250 l v minuti pri tlačni višini 20 m. Teža z gorivom vred znaša 14 kg. Zelo je praktična in ekonomična ter se uporablja za črpanje vode iz čolnov in manjših ladij, za namakanje vrtov in polj, za opravevanje in škropljenje sadovnjakov in vinogradov ter kot pomožno gasilsko sredstvo. Zahtevajte prospekte in ostale informacije pri Tomosovih prodajnih zastopnikih!

Tovarna motornih vozil TOMOS Koper

Smarčani svoji stegaščanki

MARIJI PRIBAC V SLOVO

Kakor da bi z nožem zarezali v živo, je boleče odjeknila med nami vest, da Te ni več.

Zadržala so nam srca v pritenjeni bolečini in nismo mogli verjeti. Nismo mogli verjeti, da more biti smrt tako kruta, da sredi najlepših let iztrga mater trem otrokom.

In vendar je res. Od nas si odšla tiho in neopazno, kot si tiho in neopazno med nami živela.

Dolgo je že od tedaj, ko je neusmiljena smrt stegnila svojo kosčeno roko nad Te. Tista noč, ko so pridivljali fašisti, ki so iskali Tvoje ga očeta, tista noč je bila zate usodna. Ker se je očetu uspelo umakniti, so zili ves svoj divji gnev nad Tvojo mamo. In Ti, dekletce devetih let, si vse to slišala. Slišala si udarce, ki so padali po njej, ki Ti je dala življenje. Koliko bolesti je v tisti noči pretrpelo Tvoje srce. Srce, ki odteje ni bilo več zdravo.

Tako odhajša od nas, še ena žrtev fašizma in žrtve nesmiselnega sovraštva med ljudmi.

Pred osemindvajsetimi leti si se rodila v revni družini in si zgodaj doživela vso težo revščine in pomanjkanja. Očeta so Ti odgnali v taborišče, od koder se ni več vrnil. Najstarejša si ostala osamljena materi v oporo in tolažbo.

Tudi Ti si želela biti srečna, imeti svoj dom in družino. Porocila si se in troje otrok je kmalu napolnjevalo Tvoj skromni dom z radostmi in skrbeh. Živo si rešila svojih otrok in nesebično skrbela zanje. Nič časa Ti ni ostajalo za drugo, tvoj dom Te je vso priklenil.

Ni bilo lahko Tvoje življenje in ko listamo po straneh knjige, ki pripoveduje o Tebi, smo začuden. Od kod vedrina in ljubeznivost, ki sta Ti bili vedno na obrazu. Prosti nam, da Te nismo poznali. Poznali smo le Tvoj topel nasmeh, poznali smo Tvojo prijazno besedo, a nihče izmed nas ni vedel, da si tako blizu smrti.

Ti si vedela, da odhajša, a nisi nikoli tožila. Sama si tolažila obiskovalce, ki so prihajali k Tebi, čeprav si slutila, da ne boš več dolgo gledala domačih krajev.

Ko se oziramo na otroke, ki so ostali brez mame, na Tvoje otroke, Ti ob odprtem grobu obljublamo, da ne bodo ostali osamljeni. Prav vsi bomo skrbeli zanje. Prav vsi se bomo trudili, da se Tvojim otrokom ne bo zgodilo nič hudega, da ne bodo nikoli več radi sovražna in našija umirala taka plemenita življenja, kot je bilo Tvoje.

Družina, ki si jo pustila, ni ostala osamljena. Vsi smo se zbrali, da ji v tej težki uri lajšamo bolečino slovesa.

Tebi, Marija, pa moremo ob tej briski uri dati samo to, da si rečemo: Naj Ti bo lahko slovenska zemlja, ki Te je za vedno sprejela vase.

KO SZDL Smarje pri Kopru

RAZPIS

Komisija za razpis mest direktorjev gospodarskih organizacij pri ObLO Koper razpisuje po 21. členu zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Uradni list FLRJ št. 52/57) mesto

UPRAVNIKA

podjetja družbene prehrane Ljudska menza Koper.

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje: a) višja izobrazba in pet let prakse na vodilnih mestih v gospodarstvu ali b) kvalificiran delavec z 10-letno prakso v gostinstvu.

Pravilno kolkovane prošnje s 50 din državné takse in z opisom dosedanjih zaposlitev je poslati v 15 dneh od dneva objave na ObLO Koper, komisija za razpis mest direktorjev gospodarskih organizacij.

ZAHVALA

Ko mi je v nedeljo, dne 25. marca 1962, požar nenadoma uničil vse premoženje — stanovanjsko hišo z vsemi premičninami in mi povzročil veliko materialno škodo — so mi nesebično prišli na pomoč prijatelji in znanci. V svojem in v imenu družine se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam v tragičnem dogodku stali ob strani in nam kakorkoli pomagali.

Posebno se zahvaljujem upravi podjetja, sindikalni podružnici in članom kolektiva podjetja »Interexport«, upravi in članom kolektiva kmetijske zadruge Koper ter kolektivu Hladilnice Dekani za materialno in finančno pomoč. Prav tako se za izkazano požrtvovalno pomoč zahvaljujem tudi koprskim gasilec.

JUST BERTOK z družino

Prade 93 pri Kopru

ZAHVALA

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi naše ljubljene mame, žene, hčerke, sestre in snaha,

MARIJE PRIBAC

se zahvaljujemo vsem, ki so nam lajšali bolečine slovesa. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom, saj so ji skušali po vseh svojih močeh ohraniti življenje, dalje množični organizacijam in vsem, so jo spremlili na zadnji poti, posebno pa se zahvaljujemo članom SZDL, delovnim kolektivom, sindikalni podružnici in upravi podjetja TKG v Smarij pri Kopru za materialno pomoč.

Zalujoči:

mož z otroki, mati, sestra, brat, tast in tašča.

OBČINSKA ZVEZA ZA TELESNO VZGOJO V KOPRU SE JE UVELJAVILA

kot meddruštveni koordinator

Ob veliki udeležbi članov telesnovzgojnih organizacij je bila v nedeljo letna skupščina občinske zveze za telesno vzgojo. Iz poročil in iz razprave je bilo razvidno, da se je občinska zveza posebej uveljavila kot koordinatorski del posameznih društev. Prav zaradi dobre povezave zveze z društvi je zaživel delo v nekaterih podeželskih krajih kakor v Hrvatinah, Škofijah in Dekanih. Tamkajšnji Jadrani je zbral okrog sebe najprej mlade nogometaše, zdaj pa imajo v načrtu ustanovitev tudi drugih sekcij.

V razpravi je bilo največ govora o gmočnih in kadrovskih vprašanjih v telesni vzgoji in v športu v občini. Koprski športni zvezi je na primer uspelo povežati se s športno stavbo in je že prejela milijon dinarjev. Druge občinske zveze se v tem pogledu niso znašle. Letos pa nameravajo razviti tudi večjo propagando med prebivalstvom za igranje na športni stavi, tako da bi dobili okrog tri milijone dinarjev za gradnjo športnih objektov. To je vsekakor pohvalna pobuda!

Glede gmočnih vprašanj moramo omeniti tudi način delitve sredstev. V razpravi so se na primer, igralci pritožili, da so bili prikrajšani. Njihova pritožba je bila delno upravičena, saj so lani dosegli vrsto odličnih uspehov v republiškem merilu in za ohranitev kontinuitete je pač treba več sredstev. Po drugi strani pa je šlo preveč sredstev posameznim društvom, ki s svojo aktivnostjo niso tega zaslužili. V prihodnje se bo torej treba izogibati avtomatizma pri delitvi sredstev in jih vlagati tja, kjer bomo dosegli največji učinek. Sicer pa se obetajo plavalcem lepši časi, ker bodo dobili provizorijalni tekmovalni prostor ob ureditvi kopališča v Žusterni.

Mnogo je bilo govora tudi o kadrih, medtem ko glede strokovnih kadrov položaj še ni tako kritičen, pa občutno primanjkuje mladih ljudi, ki bi bili voljni delati na organizacijsko tehničnem področju. Temu je predvsem kriva slaba politika društev do poštvalnih terenskih delavcev. Ali res ne bi zmogli najbolj pridnim dati kdaj pa kdaj manjše gmočno priznanje? Društvenim blaginjam se to ne bi dosti poznalo, posamezniki pa bi močno spodbudili k nadaljnjemu delu.

Nadaljnji preči problemi pa so društveni prostori, športni objekti in rekviziti ter vaditelji. Prostori za shajanje primanjkuje vsem društvom in tega vprašanja ne smemo smatrati kot drugovrstno. Društveni prostori bi namreč pomenili velik korak naprej k izboljšanju odnosov znotraj društev, povečalo bi se tovarštvo med članstvom, da ne govorimo o možnostih predavanja, tečajev,

gledanju strokovnih športnih filmov in podobno. V tej smeri bi bilo lahko več pobud tudi s strani društev. Marsikdo bi se lahko vsaj začasno zadovoljil z zasilnimi prostori, ki bi jim z adaptacijami dali tako obliko, kakor si je članstvo želi.

O športnih objektih smo pred časom že pisali. Danes naj omenimo le to, da bo Koper dobil res prekrasen športni park na sedemdesetih hektarjih. Na prioriteten listi je Dom vodnih športov, nato pa bodo sledili drugi objekti. Sedaj gre predvsem za to, da se ne bi stvar vlekla v nedogled. Lokacija je odobrena, načrti se prav tako dokončujejo, stvar ne samo športnih, ampak tudi oblastnih forumov pa bo, da si zagotovijo primerna sredstva. Končno je koprsko področje edino v Sloveniji, ki nima — da tako rečemo — niti enega »reprezentativnega« športnega objekta. Prepričani smo — in to je bilo tudi mnenje skupščine —, da so mladina na obalnem pasu in tudi člani sindikatov pripravljani pomagati s prostovoljnimi delom.

Koprski stadion so razmeroma dobro uredili in tudi vzpostavili

urnik. Glede uporabe telovadnice pa je še zmeraj stiska. Letos bomo dobili sicer še eno šolsko telovadnico na bonifiki, toda tudi s tem še ne bomo rešili vseh potreb. Morda bi bilo še najbolje, da bi občinska zveza prevzela upravljanje nad vsemi temi objekti, ker bi tako dosegli še večjo racionalnost. Toda v tem primeru je seveda treba zvezi zagotoviti sredstva.

Glede trenerjev, vaditeljev in inštruktorjev bi se dalo marsikaj urediti, saj imamo v občini vrsto priznanih športnih strokovnjakov. Toda te ljudi je treba plačati, kakor plačujemo vsako honorarno delo, ali pa jim vsaj kdaj pa kdaj dati gmočno priznanje. Res je sicer, da se najdejo tudi športniki, ki popolnoma brezplačno žrtvujejo svoj prosti čas, toda na teh posameznikih ne moremo zgraditi celotnega inštruktorsko-vaditeljskega dela.

Ljuban Omladič

NOGOMET

V nedeljo za točke

V nedeljo bo prvo kolo splošno mladinskega dela prvenstva v koprski okrajni ligi. Pomerile se bodo naslednje enajstovice: Tomos—Jadran, Ilirska Bistrica—Sidro, Postojna—Tabor in Pivka—Delamaris. Hkrati se bo začelo mladinsko prvenstvo okraja.

Glede na jesenske rezultate bo najbrž tudi spomladaj potekalo prvenstvo v znamenju dvoboja Delamaris—Tomos. Druge enajstovice imajo več ali manj le teoretične možnosti, da bi posegle v boj za prvo mesto. To je razvidno tudi iz zaključne tabele jesenskega dela prvenstva.

Preteklo nedeljo so posamezna moštva izbrala še za zadnje trening tekme. V Kopru je Tomos

premagal Sidro z 2:0. Domačini so bili vsi tekmo v premoci, vendar so bili napadalci učinkoviti le v prvem polčasu. Odločilni so se Furlanič, Šker in Arsič.

Izolčani pa so sprejeli v goste ajdovsko Primorje. Na splošno presenečenje so zmagali gostje z 2:0. Izida ne smemo vzeti preveč tragično, saj je Delamaris nastopil v oslabilni postavi.

Delamaris	7	6	1	0	21:5	13
Tomos	7	6	0	1	23:12	12
Sidro	7	3	2	3	17:9	8
Jadran	7	3	1	3	12:11	7
Postojna	7	2	2	3	19:13	6
Tabor	7	2	2	3	19:18	6
Il. Bistrica	7	1	0	6	8:32	2
Pivka	7	1	0	6	2:24	2

ZIVAHNE PRIPRAVE ZA ŠTAFETO MLADOSTI

OSREDNJA SLOVESNOST V KOPRU

Tudi letos bodo prebivalci našega okraja sodelovali pri prenosu zvezne in republiške štafete, ki se bosta 10. aprila združili v Postojni, kjer bo ob tej priložnosti

lepa svečanost. Zvezno štafeto bo vodila pot iz Ljubljane, republiško pa iz Nove Gorice. Razen teh pripravljajo tudi v komunah Postojna, Ilirska Bistrica, Sežana,

Hrpelje in Koper lokalne štafete mladosti, ki se bodo priključile zvezni štafeti v vseh omenjenih občinskih središčih.

Kot omenjeno, se bo zvezna štafeta mladosti v Postojni združila z republiško štafeto 10. aprila ob 18. uri, ko bo v občinskem središču te naše mejne komune na ljubljanski okraj svečanost, na kateri bo govoril predsednik Okrajnega odbora SZDL Koper Gustav Guzej, medtem ko bodo domačini — predvsem domača mladina skupno z garnizonom JLA — pripravili krajši kulturni spored. Pomembno in častno nalogo so sprejela tudi avto-moto društva Sežane, Postojne, Hrpelje, Kopra, Izole in Pirana, ki bodo s svojimi vozili in odposlanci AMZ poskrbeli za prevoz štafetnih palic in spremstva čez področja svojih komun, tako kot to predvideva program.

Sicer pa še nekaj podrobnosti iz programa štafete mladosti 1962: Po svečanem sprejemu štafete v Postojni bodo zvezno in republiško štafeto ponesli čez Hruševje, Sežano, Divačo, Hrpelje, Črni kal in Dekane v Koper, kjer bo okrog 19. ure osrednja svečanost, na kateri bo govoril sekretar OK ZKS Koper Albert Jakopič-Kajtimir. Ker bo Koper tretji republiški center, v katerem bo osrednja proslava štafete mladosti, bo, razumljivo, sprejem tradicionalnih štafetnih palic toliko bolj svečan, številnim udeležencem pa se bodo mladina, telesnovzgojne organizacije, DPD Svoboda in ostali sodelavci predstavili z lepim kulturnim programom.

Po nočnem postanku v Kopru bodo 11. aprila ob 6.45 uri prevzeli zvezno štafeto člani jadranske kluba Jadro (štafeto palico bo prevzel olimpijski jadrlec Mario Fafangel), medtem ko bodo republiško štafeto palico prenesli tekači, oziroma prepeljali zastopniki obalnih avto-moto društev. Medtem ko bo v Piranu pot republiške štafete mladosti končana, bodo tekači prenesli zvezno štafeto palico do Sečovelj, kjer jo bo predsednik OK LMS Koper Franc Krel predal zastopnikom sosednje hrvaške republike, oziroma puljskega okraja.

Naj pomenimo za zaključek, da so v vseh občinah našega okraja že ustanovili občinske odbore za proslavo Dneva mladosti, ki bodo pravočasno obvestili občane o programu in točnih postankih zvezne in republiške ter lokalnih štafet na določenih prirediteljskih prostorih. (bb)

Več pozornosti tehnični vzgoji mladine

Na plenumu Ljudske tehnične občine Koper so kritično pregledali delo v preteklem razdobju in sprožili vrsto pobud za nadaljnji napredek na tem področju. Danes šteje Ljudska tehnika deset organizacij, ki imajo v glavnem naslednje probleme:

Jadro. To je ena najstarejših organizacij na koprskem področju. Medtem ko je delo v prejšnjih letih v glavnem sloanelo na vzgoji kvalitativnih tekmovalnih kadrov, so v zadnjem času začeli posvečati vso pozornost mladini in pionirjem. Pod vodstvom inštruktorja Fafangela se vrstijo tečaji mladih jadrancev. Udeležba je zelo zadovoljiva, saj se zdaj tečaja udeležuje na primer kar 30 mladincev in pionirjev.

Klub ima možnosti samofinanciranja, saj poseduje lastno delavnico in plovnice objekta. V tej smeri pa niso izkoriščene vse možnosti. Predvsem bi lahko povečali število uslug v delavnici, med sezono pa bi lahko organizirali prevoze domačin in tuhih turistov z jadrnicami. Pridobljena sredstva bi seveda namensko vlagali v nove plovnice objekta oziroma za nadaljnjo tehnično vzgojo mladih jadrancev.

Foto klub. Objekt. Ta organizacija je dala več dobrih inštruktorjev, ki vodijo tečaje za mlade fotoamaterje. Mislimo, da imajo vse pogoje, da bi že letos organizirali razstavo del fotoamaterjev, pri kateri bi sodelovala tudi šolska mladina. Rešiti pa bo treba ekonomsko plat kluba s tem, da bi dobili primerne gospodarja.

Radio klub. Jadran. Ta organizacija je razvila vsestransko aktivnost in ima v svojih vrstah veliko število radioamaterjev. Klub se ni zaprl ozko v svoj okvir, ampak nudi pomoč številnim krožkom, predvsem na šolah. Pohvaliti jih je treba tudi zaradi dobrega ekonomskega poslovanja, saj neprestano iščejo nove vire financiranja in si tako sami ustvarjajo gmočno bazo za izboljšanje tehničnih pripomočkov. Društvo zelo aktivno sodeluje pri organiziranju tekmovalnih v okrajnem, republiškem in mednarodnem merilu in si v te namene izdeluje potrebne instrumente v svojih delavnicah. Zdjaj so se začeli udeleževati tudi na področju elektronike in so tudi sestavili programe.

DLT Šmarje. To društvo si je končno uredilo lastne prostore, saj so bili prejšnji neprimerni za kakršnokoli večjo aktivnost. Zdjaj imajo pogoje za delo, potrebujejo le še nekaj manjših dotacij za nakup pripomočkov.

DLT Dekani. To društvo povezuje delovanje šol v Dekanih in Škofijah, nadalje v podjetjih Lama, Hladilnica in Mleko, kakor tudi delovanje MD Škofije, Fotoškeje Škofije in vseh krožkov na tem področju. Težišče dela je v zelo aktivni dekanski osemletki. Organizacijska oblika najbrž ne ustreza več, in bi bilo dobro, če bi odbor društva čimprej pripravil potrebno gradivo za reorganizacijo. Predvsem bi bilo potrebno najti tak način, da bi poživili delo v gospodarskih organizacijah, ki je precej zamrlo.

DLT Valdoltra. Društvo ima na razpolago strokovni kader za gradnjo plovnih objektov, vendar ga tarejo prevelike finančne težave, da bi se lahko bolj uveljavilo. Morda bi bila rešitev v tesnejši povezavi z Jadro klubom?

Društvo LT na IKS. V društvu je dovolj pridnih ljudi, vendar imajo težave s prostori. Vsekakor bi lahko to društvo dalo ljudski tehniki več dobrih inštruktorjev, ki bi vodili tečaje v okviru Doma mladih tehnikov.

DLT Učiteljske. To društvo je doslej dobilo premalo pomoči od občinskega odbora. Treba se je namreč zavedati, da mladim učiteljem odhajajo med mladino na podeželje in so dejansko marsikje pionirji pri pridobivanju mladine za ljudsko tehniko. Res pa je tudi, da bi morali tudi pristojni forumi (na priporočilo svetov) finančno podpreti napore za pridobivanje kadra za tehnični pouk na šolah.

Društva mladih tehnikov. Ta sektor dela je nov, vendar se uveljavlja nad vsemi pričakovani. Ko so na šolah razpisali tečaje za razne dejavnosti ljudske tehnike, so računali na prijavo okrog 400 mladih ljudi. Dejansko pa se jih je prijavilo

(skupaj z učenci italijanske manjšine) okrog 900. Vsa dejavnost mladih tehnikov se odvija predvsem v Domu mladih tehnikov, ki so ga uredili v Kopru s pomočjo Društva prijateljev mladine ter podjetij Bor, Stil, Pristanke, 1. maj, Stavbo ključavnice in kleparstvo in Fructus. Pomagala sta tudi Aeroklub Postojna in okrajni odbor LT. V okviru Doma so razni tečaji, vendar imajo velike težave zaradi pomanjkanja sredstev.

V razpravi je večina diskutantov obravnavala tehnično vzgojo mladine. Čeprav ne gre zanikati določenih uspehov, pa je vendar vsa dejavnost mnogo premajhna glede na splošne potrebe v naši družbi, kakor tudi glede na sam interes mladine. Dom mladih tehnikov v Kopru je letos napravil proračun za milijon dinarjev, dobili pa niso niti dinarja. Na pomoč jim je priskočil občinski odbor Ljudske tehnike, ki se že sam bori z velikimi težavami, saj so dobili za financiranje vseh potreb dejavnosti ljudske tehnike na območju občine komaj 700 tisoč dinarjev.

Eno najvažnejših vprašanj, ki jih bodo morali rešiti, je tehnični pouk na šolah. Ta pouk je v večini šol na nezadovoljivi ravni. Šolam primanjkuje učni pripomočki, saj le redko kje naletimo na motor v prerezu, na elektroniko v prerezu in podobno. Težave so tudi s kadri, saj je v vsem okraju le 6 za tehnični pouk kvalificiranih učiteljev. V razpravi so jasno naglasili načela šolske reforme glede tehničnega pouka ter grajali odnos šol in občine do tega vprašanja. Nekoliko večjo pomoč dajejo podjetja, vendar tudi tu ne moremo biti povsem zadovoljni.

Zelo važna letošnja naloga bo organizirati klube in krožke LT v gospodarskih organizacijah. Zdjaj aktivno delata kluba le v Mehanoteknici in v sežanski Iskri, medtem ko je drugod delo zamrlo, ali pa so klubi le na papirju.

V razpravi so nadalje naglasili, da mora dobiti okrajno društvo izumiteljev večjo podporo od organizacij Ljudske tehnike. To društvo mora poiskati izumitelje, jih med seboj povezati ter jim nuditi pomoč za nadaljnji razvoj. Gre tudi za to, da se jim v podjetjih prizna primerna nagrada, ki jih bo spodbujala k nadaljnjemu delu. Doslej nismo imeli pravilnega odnosa do tega vprašanja, saj je bilo dosti primerov, ko so odkupili posamezne izume za prenilne vsote.

Zelo važna letošnja naloga bo organizirati klube in krožke LT v gospodarskih organizacijah. Zdjaj aktivno delata kluba le v Mehanoteknici in v sežanski Iskri, medtem ko je drugod delo zamrlo, ali pa so klubi le na papirju.

V razpravi so nadalje naglasili, da mora dobiti okrajno društvo izumiteljev večjo podporo od organizacij Ljudske tehnike. To društvo mora poiskati izumitelje, jih med seboj povezati ter jim nuditi pomoč za nadaljnji razvoj. Gre tudi za to, da se jim v podjetjih prizna primerna nagrada, ki jih bo spodbujala k nadaljnjemu delu. Doslej nismo imeli pravilnega odnosa do tega vprašanja, saj je bilo dosti primerov, ko so odkupili posamezne izume za prenilne vsote.

Zelo važna letošnja naloga bo organizirati klube in krožke LT v gospodarskih organizacijah. Zdjaj aktivno delata kluba le v Mehanoteknici in v sežanski Iskri, medtem ko je drugod delo zamrlo, ali pa so klubi le na papirju.

V razpravi so nadalje naglasili, da mora dobiti okrajno društvo izumiteljev večjo podporo od organizacij Ljudske tehnike. To društvo mora poiskati izumitelje, jih med seboj povezati ter jim nuditi pomoč za nadaljnji razvoj. Gre tudi za to, da se jim v podjetjih prizna primerna nagrada, ki jih bo spodbujala k nadaljnjemu delu. Doslej nismo imeli pravilnega odnosa do tega vprašanja, saj je bilo dosti primerov, ko so odkupili posamezne izume za prenilne vsote.

Zelo važna letošnja naloga bo organizirati klube in krožke LT v gospodarskih organizacijah. Zdjaj aktivno delata kluba le v Mehanoteknici in v sežanski Iskri, medtem ko je drugod delo zamrlo, ali pa so klubi le na papirju.

V razpravi so nadalje naglasili, da mora dobiti okrajno društvo izumiteljev večjo podporo od organizacij Ljudske tehnike. To društvo mora poiskati izumitelje, jih med seboj povezati ter jim nuditi pomoč za nadaljnji razvoj. Gre tudi za to, da se jim v podjetjih prizna primerna nagrada, ki jih bo spodbujala k nadaljnjemu delu. Doslej nismo imeli pravilnega odnosa do tega vprašanja, saj je bilo dosti primerov, ko so odkupili posamezne izume za prenilne vsote.

Zelo važna letošnja naloga bo organizirati klube in krožke LT v gospodarskih organizacijah. Zdjaj aktivno delata kluba le v Mehanoteknici in v sežanski Iskri, medtem ko je drugod delo zamrlo, ali pa so klubi le na papirju.

V razpravi so nadalje naglasili, da mora dobiti okrajno društvo izumiteljev večjo podporo od organizacij Ljudske tehnike. To društvo mora poiskati izumitelje, jih med seboj povezati ter jim nuditi pomoč za nadaljnji razvoj. Gre tudi za to, da se jim v podjetjih prizna primerna nagrada, ki jih bo spodbujala k nadaljnjemu delu. Doslej nismo imeli pravilnega odnosa do tega vprašanja, saj je bilo dosti primerov, ko so odkupili posamezne izume za prenilne vsote.

Posebna pravna pomoč

Občinski sindikalni svet v Kopru je ustanovil posebno službo pravne pomoči, ki je po svoji obliki in dejavnosti ena izmed prvih v državi. Ustanovitev takšne službe, ki bi dajala organom delavskega samoupravljanja in družbenega upravljanja pravni pouk v zvezi s prenosom pristojnosti na neposredne proizvajalce, je bila že dalj časa želja tako sindikalnih podružnic kakor tudi upravnih vodstev predvsem manjših podjetij. Ugotovljeno je namreč, da pride v gospodarskih organizacijah in ustanovah do najrazličnejših kršitev zakonskih določil pri odločanju o delovnih razmerjih, premetitvah z enega na drugo delovno mesto in uvedbe disciplinskega postopka samo zaradi slabega poznavanja oziroma tolmačenja uredb, predpisov in zakonov.

Ta služba pravne pomoči ima

namen, da nudi članom sindikalnih podružnic pravno pomoč s področja delovnih razmerij. Razen tega bodo pravni svetovalci na željo prizadetih članov sindikata zastopali njihove zahteve tudi v tožbah pred rednimi sodišči, v disciplinskem postopku in v podobnih primerih pred drugimi javnimi službami.

Ta novoustanovljena služba pravne pomoči koprskega občinskega sindikalnega sveta bo brezplačna in bo sprejemala stranke vsak torek in petek od 16. do 18. ure v prostorih Občinskega sindikalnega sveta Koper, Verdijevega ulica 11.

O delu koprskega Društva prijateljev mladine je javnost bolj slabo obveščena in se zanj starši včasih vse premalo zanimajo. Kako je to delo važno in kaj je agilni odbor napravil, pa smo slišali na občnem zboru.

Preobširno bi bilo, če bi hoteli poročati o vseh akcijah, katerih pobudnik je bilo društvo. Najstojmo le najvidnejše: celoletna pomoč pri Jugoslovanskih pionirskih igrah, ureditev novega Pionirskega doma v Kopru, adaptacija starega za »Dom mladih tehnikov«, praznovanje Dneva mladosti in Dneva pomadi, novoletna jelka, obisk dedka Mrza itd.

Na občnem zboru pa niso govorili samo o tem, kaj so napravili, važnejše je, kaj bodo napravili. Kot osrednjo nalogo za letošnje leto so sprejeli, da je treba za najmlajše urediti v Kopru

prizadete so vasi Golac, Poljane, Podbeže, Hrušica, Obrov in tudi območje Pregarji. Volivci so zato predlagali, naj občina in lovske družine podvzamejo učinkovite ukrepe zoper to nadlogo, ki vsako leto uničuje velike količine krompirjev in drugih posevkov. Lovske družine pa v zatiranju divjih prašičev na tem področju nimajo vidnih uspehov.

Na zborih volivcev v brkinskih vaseh so v razpravi o dohodku iz kmetijstva, ki ga predvideva program gospodarskega razvoja občine Hrpelje v letu 1962, med drugim obravnavali tudi ogromno škodo, ki jo v teh krajih povzročajo na njivskih kulturah divji prašiči. Ta divjad se je tod tako razmnožila, da resno ogroža kmetijska gospodarstva. Posebno

prizadete so vasi Golac, Poljane, Podbeže, Hrušica, Obrov in tudi območje Pregarji. Volivci so zato predlagali, naj občina in lovske družine podvzamejo učinkovite ukrepe zoper to nadlogo, ki vsako leto uničuje velike količine krompirjev in drugih posevkov. Lovske družine pa v zatiranju divjih prašičev na tem področju nimajo vidnih uspehov.

Na zborih volivcev v brkinskih vaseh so v razpravi o dohodku iz kmetijstva, ki ga predvideva program gospodarskega razvoja občine Hrpelje v letu 1962, med drugim obravnavali tudi ogromno škodo, ki jo v teh krajih povzročajo na njivskih kulturah divji prašiči. Ta divjad se je tod tako razmnožila, da resno ogroža kmetijska gospodarstva. Posebno

Za otroško igrišče gre

Prepotrebno otroško igrišče. Kraj, kjer naj bi bilo, so si že izbrali: v neposredni bližini Pionirskega doma. Združiti nameravajo dosežane igrišče pri domu s sosednjo nezazidano parcelo. Prostor je izbran v sredini mesta, tako da otrokom ne bo treba prečkati prometnih cest. S tem, da bosta združena Pionirski dom in igrišče, je zagotovljeno na njem tudi nadzorstvo. Vsi starši in vsi družjavani pa bodo morali društvu pri tej akciji pomagati, da bo čimprej igrišče lahko sprejelo naš mladi naraščaj. — I.P.

Na občnem zboru pa niso govorili samo o tem, kaj so napravili, važnejše je, kaj bodo napravili. Kot osrednjo nalogo za letošnje leto so sprejeli, da je treba za najmlajše urediti v Kopru

prizadete so vasi Golac, Poljane, Podbeže, Hrušica, Obrov in tudi območje Pregarji. Volivci so zato predlagali, naj občina in lovske družine podvzamejo učinkovite ukrepe zoper to nadlogo, ki vsako leto uničuje velike količine krompirjev in drugih posevkov. Lovske družine pa v zatiranju divjih prašičev na tem področju nimajo vidnih uspehov.

Na zborih volivcev v brkinskih vaseh so v razpravi o dohodku iz kmetijstva, ki ga predvideva program gospodarskega razvoja občine Hrpelje v letu 1962, med drugim obravnavali tudi ogromno škodo, ki jo v teh krajih povzročajo na njivskih kulturah divji prašiči. Ta divjad se je tod tako razmnožila, da resno ogroža kmetijska gospodarstva. Posebno

prizadete so vasi Golac, Poljane, Podbeže, Hrušica, Obrov in tudi območje Pregarji. Volivci so zato predlagali, naj občina in lovske družine podvzamejo učinkovite ukrepe zoper to nadlogo, ki vsako leto uničuje velike količine krompirjev in drugih posevkov. Lovske družine pa v zatiranju divjih prašičev na tem področju nimajo vidnih uspehov.

Na zborih volivcev v brkinskih vaseh so v razpravi o dohodku iz kmetijstva, ki ga predvideva program gospodarskega razvoja občine Hrpelje v letu 1962, med drugim obravnavali tudi ogromno škodo, ki jo v teh krajih povzročajo na njivskih kulturah divji prašiči. Ta divjad se je tod tako razmnožila, da resno ogroža kmetijska gospodarstva. Posebno

prizadete so vasi Golac, Poljane, Podbeže, Hrušica, Obrov in tudi območje Pregarji. Volivci so zato predlagali, naj občina in lovske družine podvzamejo učinkovite ukrepe zoper to nadlogo, ki vsako leto uničuje velike količine krompirjev in drugih posevkov. Lovske družine pa v zatiranju divjih prašičev na tem področju nimajo vidnih uspehov.

Priznanje Kopru

V nedeljo je bila v Ljubljani skupščina Atletske zveze Slovenije, na kateri so glede koprskega okraja ugotovili, da je pokazal lep napredek v primerjavi s prejšnjimi leti.

Največ je bilo govora o razširitvi atletike med mladino. Predvsem bi bilo treba usmerjati na to področje šolska športna društva. V koprskem okraju imamo zdaj že šest takih društev (Učiteljske, IKS, Gimnazija in ESS Koper, Piranska pomorska šola in postojnska gozdarska šola), ki so pokazala mnogo volje za delo v tej športni panogi, za večje uspehe pa jim bi bilo treba dati večjo gmočno pomoč.

Pozdraviti je treba tudi predlog o tekmovalju mladih atletov na šolah v C programu. To tekmovalje bi se odvijalo na principu internih društev.

POMLADANSKI KROSI

V koprskem okraju so se začeli pomladanski krosi. Med prvimi so ga izvedli na IKS v Kopru z odlično 90-odstotno udeležbo. Pripravljajo se tudi v Postojni, medtem ko je drugod čutili premalo zanimanja. Okrajni krosi bodo letos organizirali v Postojni, ki ima najprimernejšo progno. To bo množična prireditev in ne tako kot v prejšnjih letih, ko so nastopile le občinske reprezentance. Zdjaj, ko se je vreme izboljšalo, bi se lahko društva res potrudila, da bi dosegla čimvečjo udeležbo pri tej naši tradicionalni športni manifestaciji.

Okrajno rokometno prvenstvo

V nedeljo je bilo na sporedu drugo kolo pomladanskega dela rokometnega prvenstva v roški in ženski okrajni ligi. Pri moških je piranski Partizan z odlično 90-odstotno udeležbo in zani potrdil svoj odlični formo in v visoko premagal Gimnazijo z 3:8. Precej ostro srečanje je bilo med Izolo in Koprom I. Izolčani so zma-

nih tekmovali, najboljše rezultate pa bi posliali v Ljubljano, kjer bi se postavili republiške lestvice. Tako bi dobili primerljavo lestvico, ne da bi nas obremenjevali potovalni stroški.

Priporočilo so tudi, da bi si šole v večjem številu ogledale evropsko atletsko prvenstvo v Beogradu.

PORAZ GORICE V LJUBLJANI

Moštvo Gorice je v trinajstem kolu slovenske conske lige gostovalo v Ljubljani in izgubilo z Ljubljano z 1:4. Gostje so bili v prvem polčasu boljši in so dosegli vodstvo 1:0. V drugem polčasu pa so močno popustili, pa tudi rezervni vratar je imel slab dan. V opravičilo Gorčanom moramo povedati, da so nastopili v oslabiljeni postavi, saj so manjkali napadalec Kuzmin in Hlade, srednji krilec Markič in vratar Brezavšek.

Živahno udeleževanje IKS v Kopru

Kovinarski šolski center v Kopru je v zadnjem času zelo razvil športno aktivnost. Organizirali so tekmovalna v streljanju, krosu, nogometu in v namiznem tenisu. Največ uspehov so dosegli drugi letnik, prvi B razred in posamezniki Breč, Jurjavčič in dvojica Kovrečič-Cetin.

OCIZLA

Med razpravo o letošnjem družbenem planu in proračunu občine so volivci iz Ocizle kritizirali zvišanje tako imenovane glavarine v socialnem zavarovanju kmetov. Prav tako so se pritož

